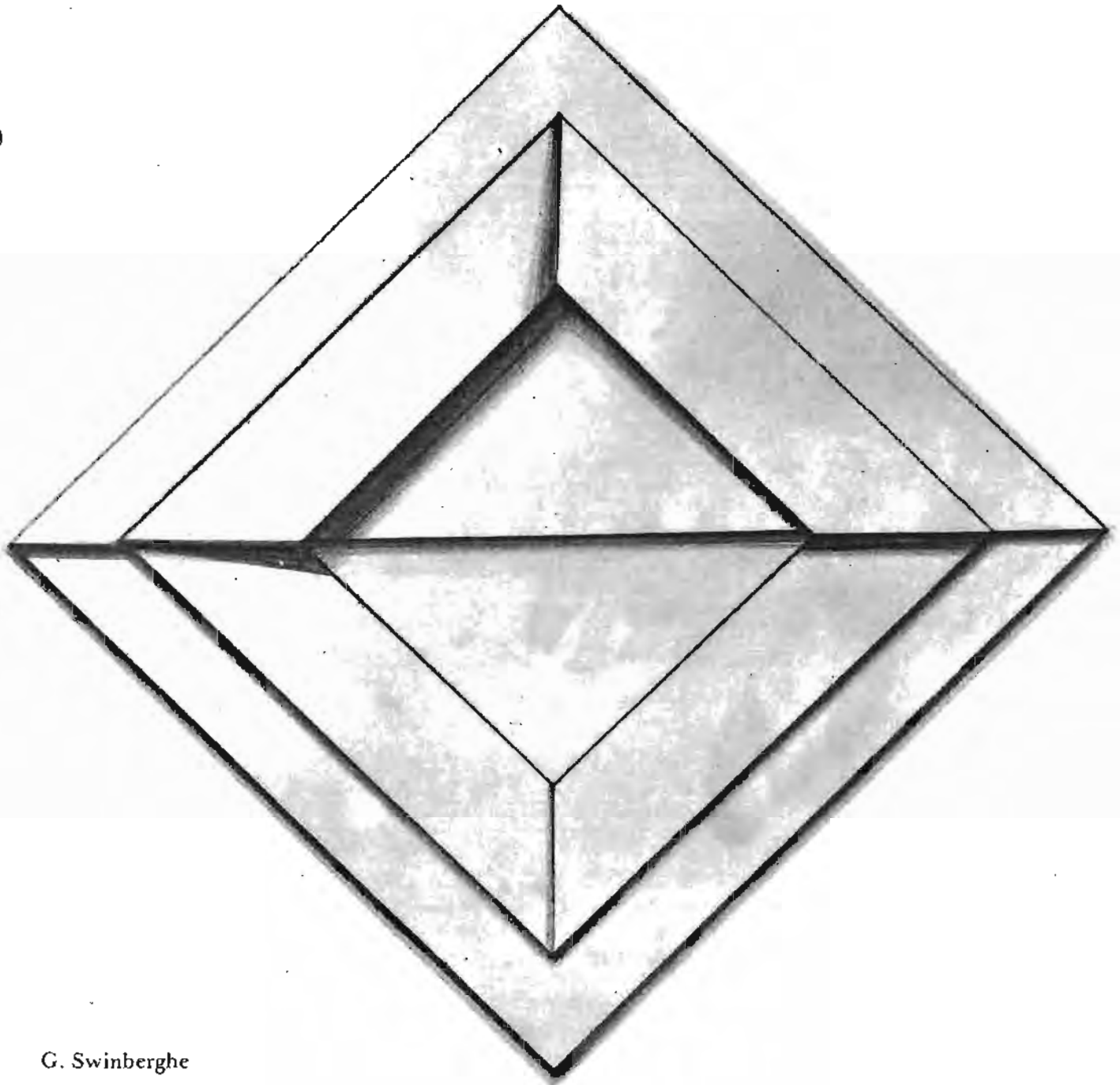

B

DE VREDE VREDE VI

MAANDBLAD VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN - 15de jrg. 111 - maart 1972

G. Swinberghe

"VREDE" Studie- en informatiecentrum
voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek
v.z.w.

maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER

PUBLICITEIT :

136 Bagattenstraat 9000 Gent

Prk. : 95.60.15 - Vrede v.z.w. - 9000 Gent

tel. 09/23.82.52

LEESGELD :

140 fr. per jaar - 15 fr. per nummer

Seunabonnement : 300 fr.

Verantwoordelijke uitgever :

M. Vanderborght

Echel 6

9401 Pollare

REDACTIE :

Theo Bailleul, Paula Burghraeve,
Nadine Crappé, Eric De Bleekere,
Chantal De Smet, Jo De Schuyter,
Sonja Eggérickx, Jean-Pierre Everaerts,
Willy Hofman, Luc Kongs,
Griet Maréchal, Michel Tanret,
Kathleen Steel, Luk Vermeire,
Jan Verwest, Bob Wolstijn.

LAY-OUT

Elie Van Muylen

REDACTIESECRETARIS

Wilfried De Vleghere

HOOFDREDACTEUR

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS

Frans De Winter, Ward Ruyslinck,
Staf Schmidt, Jan Van Calsteren,
Jos Wolles, Janine De Rog

Centrumvoor UNO-recht

(V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns-Amerika

(Roermond)

ABONNEMENTENDIENST

Lotty Verwest - Carlos Van Vooren

"Vrede" wil de spreekbuis zijn van al
diegene die - door degelijke informatie
of voorstellen - een bijdrage willen bren-
gen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op
de medewerking van al diegene die
hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikels beantwoor-
den dan ook niet noodzakelijkerwijze
aan het standpunt van de redactie.

STEEK EEN HANDJE TOE !

Uit de talrijk georganiseerde informatievergaderingen, uit de verschil-
lende acties en initiatieven die links en rechts genomen worden blijkt
dat de vredesgedachte veld wint in Vlaanderen.

Dat een blad als "Vrede" hierbij een belangrijke rol te vervullen heeft
zal zeker niemand ontkennen.

Om die reden moeten we een inspanning doen om ons blad steeds be-
ter te verspreiden.

We gaan er reeds goed op vooruit. De hernieuwing van de abbonemen-
ten is oneindig veel beter verlopen dan vorige jaren. Regelmatig komen
ook nieuwe lezers binnen.

Het ontbreekt ons dus zeker niet aan mogelijkheden. Steek ons dus
ook een handje toe. Overtuig vrienden of familieleden zich op "Vrede"
te abonneren. Win ook een lezer voor ons blad !

Help ons in uw streek een lezersvergadering te organiseren.

Oostende en Gent waar dergelijke vergaderingen reeds plaats hadden la-
ten ons goede resultaten verhopen.

Wie schrijft ons hierover ?

Wie brengt ons intussen een nieuwe lezer binnen voor "Vrede" ?

VREDESFONDS

Griet Maréchal - Gent : 20 fr.

A. Fernandez - Gent : 264 fr.
(opbrengst foto's)

De Roover - 's Gravenwezel : 60 fr.

Van Moerkerke - Mol : (St.ab.) : 160 fr.

Van Maele - St. Michiels : 200 fr.

Geerinck Germ - St.Denijs : 140 fr.

Kathleen Steel - Bottelare : 20 fr.

H. Benoy - Antwerpen : 60 fr.

Onze oprechte dank aan al deze vrienden !

UIT DE INHOUD

Voorblad : G. Swinbergen

Editio 3

Van week tot week - E. De Bleekere 4

Op de uitkijk - Janine De Rog 5

Angela Davis - Chantal De Smet 6

Egypte - Michel Tanret 8

De prijs van de oorlog - A. Looman 10

Centrum UNO-recht : De Veiligheidsraad zetelt
te Addis-Abeba - Yves Van De Steen 11

Dokument : De monetaire crisis en de vrede 13

Naar de derde Wereldhandelskonferentie - Kathleen Steel 18

Terugblik op ... : Parallellisme tussen 1830 en Bangladesh
Griet Maréchal 20

Herman Kahn en Anthony Wiener - Marc Le Bon 22

Vredesinitiatieven - Studiedag O.C.V. - Agnes De Vos 24

Tekeningen van : Elie Elia - Kieks - P.Picasso en Jan Verwest.

EEN STAP NAAR EEN VREEDZAME KOEXISTENTIE

Na de opname van de Volksrepubliek China in de Verenigde Staten mag het bezoek van President Nixon aan Peking een van de belangrijkste koerswijzigingen genoemd worden in de wereldpolitiek tijdens de laatste maanden.

De verklaringen van Washington waarin gezegd werd dat Peking niet kon opgenomen worden in de O.V.N. omdat het geen vredelievende natie was en de zovele verklaringen van de Chinese leiders over de "papieren tijger" klinken ons nog in de oren.

Er is reeds een hele weg afgelegd sinds door de Verenigde Staten, in het gloriejperk van Foster Dulles in de jaren 1959, in een memorandum werd verklaard dat

- "een bestendige erkenning van de Republiek China (Formosa) door de V.S. deze toeliet de pretenties van de Chinese Kommunisten te betwisten en de hoop betekende van de Chinezen die met de vernietiging van het Kommunisme bezielde waren..."

Wanneer we vandaag in het gemeenschappelijk communiqué lezen "dat er slechts één China bestaat waarvan Formosa integraal deel uitmaakt dan denken we aan de honderden Amerikaanse verklaringen waarin het tegenovergestelde werd verdedigd. Wanneer we Nixon horen verklaren dat "de hereniging op vreedzame wijze onder Chinezen een oplossing moet krijgen" dan denken we aan de hogergenoemde verklaring.

Een wijziging van de houding kan zeker ook bij de Chinese leiders vastgesteld worden. We verheugen ons in een terugkeer naar de principes van Bandoung van 1958. Principes waarmee, rond de periode van de kulturele revolutie geen rekenschap werd gehouden. Het blijkt dus, zoals we schreven in ons nummer van sept. 1971, juist te zijn dat een natie, die mede haar verantwoordelijkheid krijgt in het bepalen van de wereldpolitiek, zich niet langer beperken kan bij het afleggen van verbale en extreme stellingen maar meteen met de politieke realiteit - en al wat hierbij komt kijken - rekenschap moet houden.

Wat er ook van zij, de recente ontmoeting te Peking en het door beide partijen uitgegeven communiqué, mag een belangrijke stap genoemd worden naar de vreedzame koëxistentie waarvoor wij ons steeds hebben ingezet.

Het is zeker dat in de uitgegeven tekst niet alles wordt gezegd. In de meer dan dertig uren bespreking werden zeker ook geheime overeenkomsten vastgelegd. Inhoud en betekenis hierover zijn ons natuurlijk onbekend. Nixon beweerde reeds bij zijn terugkomst dat van geheime overeenkomsten geen sprake was. Dergelijke verklaringen zijn natuurlijk niet geloofwaardig daar zij gewoon door tactische redenen ingegeven zijn.

Was er sprake van een zekere convergentie toverstaan van zekere problemen zoals deze tot uiting kwamen tijdens de crisis rond Bangladesh? We hopen ons te vergissen.

De komende maanden zullen ons echter snel een aantal elementen brengen om hierin klaar te zien. Het ware zeker naïef te denken dat voor de belangrijkste internationale problemen nu reeds een oplossing in het verschiet ligt. Het is goed zich hierbij te herinneren dat de koerswijziging van het Amerikaans imperialisme slechts het gevolg is van een proces dat zich in de laatste tien jaar heeft voltrokken. De gewijzigde krachtsverhoudingen in de wereld, de dekolonisatieprocessen die zich dikwijls tegen de wil in van de Verenigde Staten ontwikkelt, de politieke en militaire nederlaag in Vietnam die werd behaald dank zij de offers van de volkeren van Indo-China, en de groeiende druk van de openbare opinie (in het bijzonder in de V.S. zelf) zijn er zeker belangrijke elementen die Washington verplicht heeft andere paden te bewandelen.

Voegen we hier nog aan toe de toenemende financiële en economische moeilijkheden die het gevolg zijn van de gevoerde politiek zodat de socialistische landen, waartegen vroeger steeds een embargo bestond, vandaag geëerde partners worden. Als negatief aspect moet hier zeker met de tegenstellingen tussen de twee socialistische landen - China en de Sovjet-Unie - rekening worden gehouden. Het spreekt vanzelf dat het voor Nixon van uitzonderlijk belang is de nog bestaande kloof tussen hogergenoemde naties te verbreden.

Het zou verkeerd zijn te gaan denken dat met de recente ontmoeting de natuur zelf van het Amerikaans imperialisme een andere inhoud krijgt. De Chinese leiders zijn zich hiervan zeker bewust. Nixon's "oproep voor vrede" bij zijn aankomst te Peking of "zijn verklaring over het "recht op nationale onafhankelijkheid" hebben zeker een andere betekenis dan deze die de volkeren er aan geven. Liet de President, terwijl hij voor de T.V.-schermen verscheen met zijn mooiste glimlach en Chinese kinderen omhelsde niet terzelfdertijd op een meedogenloze wijze zijn bommenwerpers los op de kinderen van Vietnam? Heeft Kissinger, bij zijn terugkeer, niet verklaard dat niets gewijzigd is in de akkoorden tussen de V.S. en Formosa en dat de V.S. troepen slechts zullen teruggetrokken worden naar gelang de vermindering van de spanning in dit deel van de wereld?

Maar wie ligt er aan de basis van deze spanning?

Blijft de V.S. geen afwachtende houding aannemen toverstaan van de erkenning van China waaraan de president een bezoek bracht?

Zeker, het Amerikaans imperialisme heeft een stap teruggezet en hiermede het failliet erkend van een politiek die twintig jaar lang tegenover China werd gevoerd.

Maar Vietnam, Laos, Cambodge, Chili, Cuba en zovele andere voorbeelden zijn daar om ons te herinneren dat de Amerikaanse politiek vijandig staat tegen alle volkeren die zich voor vrede, vrijheid en nationale onafhankelijkheid durven inzetten.

De ontmoeting te Peking blijft niettemin een belangrijke stap naar de uitbouw van een vreedzame koëxistentie.

Andere stappen zullen in die richting kunnen gezet worden naarmate de democratische en vooruitstrevende krachten in de wereld door hun eenheid en gemeenschappelijke inzet aan de imperialistische machten zullen kunnen aantonen dat de tijd van hun onbeperkte hegemonie voorbij is.

André De Smet.

VAN WEEK TOT WEEK

24.1 - 30.1.1971

- Te Kaïro komt het tot heftige studentenmanifestaties tegen de aarzelende politiek t.o.v. Israël en de rechtse oriëntatie van het Sadate-regiem. De ophelderingsvragen vorige week door de Egyptische studenten hieromtrent aan Sadate gericht worden beantwoord met een reeks aanhoudingen. De president schrijft in een toespraak de studentenberoering toe aan een komplot zoals bij de uitschakeling van links op 13 mei vorig jaar.
- President Nixon dient bij het Amerikaans Kongres een budgetontwerp in met een rekordkrediet van 25 miljard dollar.
- De Sovjet-Unie en Tsjechoslowakije erkennen Bangladesj terwijl Pakistan het Commonwealth verlaat uit protest tegen het voorname van Engeland, Australië en Nieuw-Zeeland de nieuwe staat te erkennen.
- Na nooit geantwoord te hebben op het vredesvoorstel in 7 punten van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Z.-Vietnam van juli 1971, komt Nixon in het vooruitzicht van de presidentsverkiezingen aandragen met een "nieuw vredesplan". De vertegenwoordigers van N.-Vietnam en de V.R.R. op de Vietnamonderhandelingen te Parijs verwerpen dit voorstel dat neerkomt op een kapitulatie van het F.L.N. en het erkennen van de door de VS op de been gehouden administratie in Saigon.
- Aan het slot van de bijeenkomst van het raadgevend politiek comité van het Warschaupakt richten de 7 socialistische lidstaten een oproep aan alle landen van Europa, Kanada en de VS om deel te nemen aan de voorbereiding van een Europese veiligheidskonferentie, welke ze in de loop van dit jaar nog mogelijk achten.
- Speciaal UNO-bemiddelaar voor het Midden-Oosten Jarring hervat zijn raadplegingen met een onderhoud met president Senghor van Senegal welke in november de Afrikaanse vredesmissie leidde in Jeruzalem en Kaïro.
- Na afloop van een verboden betoging in Londonderry, tegen de internering zonder proces van zeshonderd verdachten, georganiseerd door de beweging voor gelijke burgerrechten worden 13 katholieke betogers door de Britse para's gedood en 15 gewond. Naar aanleiding hiervan kondigt het IRA vergeldingsmaatregelen aan tegen het Britse bezettingsleger.
- Het zesdaags officieel bezoek aan Japan van de Sovjet-minister van buitenlandse zaken Gromyko eindigt met een kommuniquee dat de opening van besprekingen aankondigt dit jaar voor het sluiten van een Vredesverdrag tussen Japan en de USSR.
- President Allende wijzigt de samenstelling van zijn volksfrontregering om de basis ervan te verruimen en de middenklassen meer bij zijn beleid te betrekken.
- In de Ethiopische hoofdstad Addis-Abeba begint een speciale zitting van de UNO-Veiligheidsraad overeenkomstig de wens van de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid. Voor het eerst in zijn bestaan samengekomen op Afrikaans grondgebied zal de Raad de dekolonisatieproblemen van vooral het zuidelijk gedeelte van Afrika op het voorplan brengen.

31.1 - 6.2. 72

- Te Addis-Abeba veroordeelt de UNO-Veiligheidsraad bij de beëindiging van het debat over de Afrikaanse problemen de Portugese koloniale politiek in Afrika, het behoud van de "apartheid" in Zuid-Afrika en de aanhechtingspolitiek van Pretoria t.o.v. Namibië. De resolutie waarbij Engeland gevraagd wordt geen gevolg te geven aan het Brits-Rhodesische akkoord stuit op een Engels veto.

- Na de besprekingen van president Sadate met de Sovjet-leiders te Moskou wordt in een gemeenschappelijke mededeling de wens geuit voor een onmiddellijke hervatting van de Jarring-missie. De S.U. verbindt zich tot een geleidelijke verhoging van de verdedigingscapaciteit van Egypte.

- Ondanks het manifestatieverbod en de machtsontplooiing van het Britse leger betogen 30.000 personen, zonder enig incident, in het Noord-Ierse Newry als protest tegen de schietpartij van Londonderry en de interneringsmaatregelen in Ulster.

7.2. - 13.2.72

- Bij het bezoek van premier Mujibur Rahman aan Calcutta leiden besprekingen met premier Gandhi tot de beslissing, alle Indiase troepen tegen eind maart uit Bangladesh terug te trekken.
- In Engeland kondigt de konservatieve regering de noodtoestand af wegens het in gedrang komen van de electriciteitsvoorziening door de reeds 5 weken durende staking van 280.000 mijnwerkers voor gerechtvaardigde looneisen.
- Een akkoord tussen het Griekse kolonelsregiem en de VS voorziet het gebruik van Piraeus als nieuwe thuishaven van de Amerikaanse 6de vloot.
- In zijn "State of the World"- verslag voor het Kongres brengt president Nixon niets nieuws over de Amerikaanse buitenlandse politiek. Zijn overgang van het anti-kommunisme naar een vredesstructuur getuigt van de poging om de Amerikaanse politiek aan te passen aan de zich wijzigende krachtsverhoudingen in de wereld.
- De Cyprus-krisis kent een opflakking met een ultimatum door de Griekse militaire juntor aan president Makarsos gericht. Hierin wordt hij aangemaand de leden in zijn regering te verwijderen die het kolonelsregiem vijandig gezind zijn, en de onlangs uit Tsjechoslowakije ingevoerde wapens aan de Cypriotische nationale wacht of aan de UNO-troepenwacht over te dragen.
- Te Versailles begint de "Wereldvergadering voor de Vrede en de Onafhankelijkheid der Indochinese Volkeren" met 1.200 afgevaardigden uit 75 landen. Uit protest hiertegen hadden de VS beslist de Vietnam-konferentie op te schorten. In Z.-Vietnam anderzijds, worden de Amerikaanse luchtraids op spektakulaire wijze opgedreven en de luchtvloot versterkt, zgn. in het vooruitzicht van een nieuw Teth-offensief.
- President Allende verklaart een economische oorlog met de VS te voorzien wegens het niet betalen van de schadeclaims door de Amerikaanse maatschappijen geëist voor de nationalisaties van de Chileense kopermijnen.

14.2 - 20.2.1972

- In Ecuador wordt het regiem van president Velasco Ibarra omvergoorpen door militairen. Het nieuwe bewind onder leiding van de opperbevelhebber van het leger generaal Guillermo Rodriguez noemt zich nationalistisch en revolutionair en belooft economische structuurhervormingen. De progressieve grondwet van 1945, afgeschaft in 1946 door Ibarra, wordt terug ingesteld.
- In het geschil tussen Athene en Nicosia kiest Turkije positie voor het Griekse standpunt. De Cypriotische linkerzijde legt het verband tussen een Grieks-Turks plan voor een verdeling van Cyprus en de oprichting van een thuishaven voor de Amerikaanse 6e vloot in Griekenland.
- Met een kleine meerderheid en na dreiging met kollektief ontslag van de regering Heath wordt in het Engels Lagerhuis het wetsontwerp goedgekeurd voor de Britse toetreding tot de Euromarkt.
- Het opperste gerechtshof van Californië verklaart de doodstraf ongrondwettelijk niettegenstaande de tegenkanting van gouverneur Reagan. Hiermee wordt de gaskamer als mogelijke ontknoping van het proces tegen Angela Davis uitgesloten.
- Vertrek van de Amerikaanse president naar China, terwijl de gevechten en luchtbombardementen in Indochina in hevigheid toeneemen.

OP DE UITKIJK

LEREN UIT DE GESCHIEDENIS ?

De inkonsekventie van de menselijke gedragingen is soms in hoge mate ergerlijk. Om niet te zeggen beangstigend.

De reacties van een deel van het Nederlands publiek op een voorstel tot vrijlating van de laatste drie in Breda vastgehouden oorlogsmisdadigers waren fel anti. Op zichzelf is dit niet onbegrijpelijk.

De tweede wereldoorlog heeft diep ingevreten in het leven van ontelbare mensen. Het leed dat toen ontstond is nog niet eens reeds allemaal verwerkt, laat staan vergeten.

Toch geloof ik niet dat dit de grootste oorzaak is voor de huidige reacties.

Er is ook dit : de tweede wereldoorlog was de uitbarsting na een lange periode van onbehagen. Mensen die in wanhopige twijfel jarenlang in een uitzichtloze politieke chaos een weg en een doel hadden gezocht beleefden een tragische apotheose in de gebeurtenissen van de tweede wereldoorlog.

Het is eigen aan een oorlog dat alle problemen zich toespitsen, zich herleiden tot zwart/wit verhoudingen, tot een onvoorwaardelijk ja of nee.

Dit brengt, alle tragiek ten spijt, een zekere schoonheid mee, een bewogen-zijn, waaraan men - al zal men dit niet graag erkennen - met een zekere nostalgie terugdenkt.

In zoverre is het dus volkomen logisch dat heel veel mensen niet de oorlog als een gruwel willen zien die ze onherroepelijk te boven zijn gekomen, doch dat er - met de beste bedoelingen - een soort cultus van wordt gemaakt.

Ergens is echter het feit dat, terwijl men luid misbaar blijft geankerd in de toestanden van het verleden, men in geen enkel opzicht schijnt bewogen te kunnen worden tot aktief meeleven met het heden. Ook al houdt dit heden onmiskenbaar de mogelijkheid in tot een herhaling van de tragische gebeurtenissen.

Het is mij volkomen onduidelijk hoe men anti-nazi 40/45 kan blijven en terzelfdertijd passief blijven bij de duidelijk fascistische tendenzen in onze huidige maatschappij.

Klein zijn ze, de berichten over "politie schiet uiterst linkse jonge man neer". Er is weinig reactie op. De protesten hoort men nauwelijks als een wetenschapsman, omdat hij ook links militant is, in diverse landen wordt geweerd of uitgewezen.

Na een toegelaten vergadering waarop de spreker met spreekverbod toch het woord voert onderzoekt de politie de kofferruimte van de wagen. In ons eigen land... Er is geen reactie. En nochtans, de situatie is gekend...

In Engeland geeft men het openlijk toe dat in Ierland concentratiekampen zijn, al heten ze even anders. Men heeft een commissie nodig om vast te stellen dat er geweld wordt gebruikt bij de verhoren. De methodes kennen we... Men vraagt zich zelfs af of men ze niet buiten de wet zal stellen...

Over de hele wereld worden mensen vervolgd om hun huidskleur, godsdienst, politieke overtuiging, of gewoon onderdrukt omdat ze arm zijn.

Slechts heel weinigen zijn er die daartegen protesteren... Toch al waren deze symptomen ook toen merkbaar, voor de oorlog.

Het kan zijn - en in dit geval kunnen we het weliswaar niet begrijpen doch we kunnen er eerbied voor opbrengen - dat het voor sommige mensen een ondraaglijke gedachte is oorlogsmisdadigers vrijwillig los te laten.

Doch dan moet hun de gedachte even ondraaglijk zijn dat fascistische methodes in onze maatschappij heersen en zelfs scherper worden met de dag.

En dan moet de aktie vóór alles daartegen worden gevoerd.

Janine De Rop

PERSMEDEDELING VAN HET ANGELA DAVIS KOMMITEE

Angela Davis werd - na bijna twee jaar hechtenis in mensonterende omstandigheden - vrijgelaten op borg.

We verheugen ons ten zeerste over dit feit.

Het bewijs is eens te meer geleverd dat de druk van de openbare opinie uiterst doeltreffend is.

De aandacht dient er echter op gevestigd dat Angela nog steeds beschuldigd wordt van moord en kidnapping en hiervoor levenslang kan krijgen.

Geen enkele van de haar ten laste gelegde feiten zijn bewezen.

Onze aksie moet verder gaan.

De moord op George Jackson en verschillende leden van de Black Panther Party bewijzen genoeg dat Angela - zelfs in vrijheid - niet veilig is.

Wij moeten verder gaan met onze aksie tot Angela volledig vrij zal zijn van elke - haar ten laste gelegde - valse beschuldiging.

TELEGRAMS voor Angela Davis

Aan dhr James Goary
Sheriff
270 Grant Avenue
Pole Alto - Californië

Ondergetekende organisaties zijn in hoge mate verontrust over de sfeer waarin het proces van Angela Davis plaats grijpe. †

De atmosfeer van haat en racisme die hiermede gepaard gaan maken ons ongerust over het verloop van het proces. Wij verzoeken u slechts met controleerbare beschuldigingen rekenschap te houden, het proces objectief te laten verlopen en de verdediging en Angela Davis alle rechten te geven die haar toekomen !

Katholieke Jeugdraad - Belgische Unie voor de verdediging van de Vrede - Socialistisch Jeugdverbond - Humanitaire Werkgroep X - Chirojeugd - Vrouwenvereniging voor Vrede en Welvaart - Jong Socialisten - Kommunistische Jeugd - vzw Ruimte - K.S.A. - Vlaanderen - Gemeenschap en Ontwikkeling (Tagos) - Humanistisch Verbond - Angela Davis Komitee - vzw Vrede.

Op gewestelijk plan werden dergelijke telegrams eveneens verzonden door :

A.B.V.V.-Voeding, A.B.V.V.-Kleding, Vrienden van de Regionale Kunst, Ruimte, Humanistische Jongeren, Volkshogeschool, Centrum voor Volksoepvoeding en B.U.V.V. gewest Oostende.

Voor het gewest Gent door : Humanistisch Verbond, R.A.L., K.P., S.J.W., V.K.S., Dolle Mina en B.U.V.V.

Voor Antwerpen : Op Vrije Voeten, I.R.G., Vredeskomitee Ekeren, Links, B.U.V.V. en verschillende politieke en syndikale verantwoordelijken.

EEN PRACHT VAN EEN RESULTAAT !

Dhr. en Mevr. Louman bewezen dat met een initiatief heel wat resultaten te boeken zijn.

Ongeveer 350 handtekeningen voor Angela Davis werden in een veertiental dagen opgehaald. Onder deze noteren we niet minder dan 165 leraars en leraressen.

Bravo vrienden !

Is dit geen bewijs van de enorme mogelijkheden wanneer men zich maar de moeite wil doen om de zaak aan te pakken ? Wie volgt dit prachtige voorbeeld.

ANGELA

Op de markt verschijnen in de laatste maanden degelijke, interessante en militante zaken.

Bob Dylan, waar we in een volgend nummer zullen op terugkomen, brengt op een 45' toeren plaat een wondere hulde aan GEORGE JACKSON.

Paul Mc Cartney en John Lennon zingen de bevrijdingsstrijd van de Ieren.

De Last Poets zingen deze van de zwarten.

Daarbij verscheen onlangs Angela Davis'IF THEY COME IN THE MORNING... bij de Nederlandse uitgeverij Pegasus onder de titel ALS ZE 'S OCHTENDS KOMEN... De titel is afgeleid van een brief die James Baldwin aan Angela schreef en die eindigt met volgende zin : Wij, die het weten, moeten vechten voor jouw leven alsof het het onze was... Want als ze jou op een ochtend weghalen, komen ze die nacht nog voor ons.

De recente vrijlating op borg van Angela Davis wil niet zeggen dat de strijd gedaan is en ze nu vrij is.

1. Angela wordt nog altijd beschuldigd van moord en kidnapping kan hiervoor levenslang krijgen (of ook en 234 jaar zoals dat ook wel gebeurt in de States. Men geeft dan wel na enkele jaren een strafvermindering van 100 jaar wegens goed gedrag maar ook daar is men niet veel mee...)

2. HET LEVEN VAN ANGELA IS NOG STEEDS IN GEVAAR.

Het is duidelijk dat de fascistische krachten die haar beschuldigen van niet bewezen feiten en haar hierdoor enkel hoopten te zien verdwijnen van het politieke terrein niet stil zullen blijven.

Angela is voor hen een symbool van alles wat zij haten en verachten, VAN ALLES DAT HEN IN DE WEG STAAT NAAR EEN MACHTSOVERNAME.

Martin Luther King werd op deze manier vermoord en... snel vergeten.

Het hangt dus van ons en VAN ONS ALLEEN af of Angela verder zal kunnen leven en met ons vechten.

) Dit lijkt je misschien wat melodramatisch :

de moord op George Jackson, op Martin Luther King, op leiders en militanten van de Black Panther Party tonen aan dat dit geen verzinsel is.

De mensen die in ALS ZE 'S OCHTENDS KOMEN teksten publiceren (Bettina Aptheker, Huey P. Newton, Jessica Mitford, Fleeta Drumgo, Eve Pell, John Cluchette, George Jackson, Ruchell Magee, Angela, John Abt, e.a.) bewijzen genoeg dat dit in de Verenigde Staten REALITEIT is.

Deze situatie, deze realiteit is niet toevallig ontstaan maar wortelt in de vorm van de maatschappij zelf. Angela Davis schrijft hierover :

Rassistische onderdrukking doordringt het leven van Negers op alle mogelijke en onmogelijke niveaus. Negers zitten gevangen in een wereld waar al ons werken en zwoegen ons nauwelijks een behoorlijk bestaan verschaffen, als we al werk kunnen vinden. Wanneer de economie begint te wankelen zijn wij automatisch de eerste slachtoffers, altijd het ergst getroffen. Wanneer de economie bloeit, blijven wij in trieste omstandigheden leven.

) Werkloosheid is in de ghetto's over het algemeen tweemaal zo groot als in de rest van het land en zij is zelfs nog groter onder Negervrouwen en Negerjeugd.

Het werkloosheidscijfer van de Negerjeugd is sinds kort omhooggeschoten tot 30 procent. Als een derde van de blanke jeugd in Amerika zonder middelen van bestaan zou leven, zouden we midden in een revolutie zitten of onder de laars van het fascisme.

Onze scholen zijn beneden de norm, wij wonen in veel te dure bouwvallen, het 'bijstands'systeem is gebaseerd op een beeld van krenterige concessies met het doel vernedering en verdeeldheid te brengen (en zelfs dit beleid is toeneel van de onderdrukking, dat voor de massa van de Negers de wereld is.)

In Negergemeenschappen, waar ze zich ook bevinden, bestaat er een altijd aanwezige waarschuwing dat ons universum moet blijven wat het is : eentonig, armoedig en wreed. Van Birmingham tot Harlem en Watts worden de Negerghetto's bezet - er zijn uitgebreide politiepatrouilles - en vaak aangevallen door grote aantallen politie. De politie, die het geweld beschermt, is de afgezant van de onderdrukkers die beschermd en bewaakt worden en ons wordt niets van dat onrecht aangedaan. Ze heeft de taak de Ne-

gers te intimideren, ons er met geweld van te overtuigen, dat we niet bij machte zijn onze situatie te veranderen. Arrestaties zijn vaak gebaseerd op grillen. Kogels uit hun geweren doden mensen op vrijwel geen andere grond dan de algemene intimidatie die ze nu eenmaal moeten uitvoeren. Bescherming van drughandelaren en uitbuiters met Maffia-praktijken, steun aan de ideologisch meest reactionaire elementen in de Negergemeenschappen (vooral aan hen die roepen om meer politie) - dit zijn enkele van de vele functies van de politiemacht. Zij omringt de gemeenschap met een schild van geweld, waarbij de natuurlijke agressie van de Negergemeenschap maar al te vaak - gedwongen - op zichzelf gericht wordt.

Het spreekt vanzelf dat de politie haar rassistisch optreden niet zou kunnen handhaven als ze niet werd gesanctioneerd en gesteund door het rechtsstelsel. De rechtbanken weigeren niet alleen konsekvent misdaden die door politiemannen zijn gepleegd te behandelen, maar ze veroordelen ook talloze Negers en Negervrouwen op bevooroordeelde getuigenissen van de politie. Door de rechtbank aangewezen advocaten die handelen in het belang van de overvolle rechtbanken en die dus geen recht meer zoeken, maar alleen een snelle afhandeling van de zaak, brengen 85 t.h. van de beklaagden ertoe zich schuldig te verklaren. Zelfs hen die duidelijk onschuldig zijn wordt geadviseerd maar toe te geven om het langdurige en kostbare proces van jury-rechtspraak te vermijden. Dit is de structuur van het apparaat dat zonder meer onschuldige Negers op valse aanklacht in de stads- en staatsgevangenissen zet.

De vicieuze cirkel van armoede, politie, rechtbank en gevangenis is een integrerend element van het ghettoleven. In tegenstelling tot de blanke massa's is de weg naar de stads- en staatsgevangenissen een vast onderdeel in het van bovenaf geregelde leven van de Negers. Juist om deze reden bestaat er een bijna instinctieve verbondenheid tussen de massa van de Negers en de politieke gevangenen. De grote meerderheid van de Negers koestert diepe haat tegen de politie en laat zich niet misleiden door de officiële pretentie van 'Rechtvaardigheid' van de rechtbanken.

Voor de individuele Neger is contact met het netwerk van wetshandhaving en strafrechtspraak onvermijdelijk, hetzij direct, hetzij via familie en vrienden omdat hij een Neger is. Voor de activist die politieke gevangene is geworden, is het contact tot stand gekomen, omdat hij in de een of andere vorm geprotesteerd heeft tegen de voorwaarden die de Neger opgesloten houden in de sfeer van onderdrukking. (...) In het belang van de klasse van de kapitalisten is de blanke bevolking, arbeiders inbegrepen, er op een demagogische manier toe gebracht in te stemmen met het rascisme en de terreur, ten einde op nog doelmatiger wijze het verzet tegen te houden.

Momenteel doen Nixon, Mitchell en J. Edgar Hoover wanhopige pogingen om de bevolking ervan te overtuigen dat mensen emet afwijkende meningen -in het bijzonder Negers, Chicano's en Puertoricanen - gestraft moeten worden omdat zij lid zijn van revolutionaire organisaties, omdat zij het omverwerpen van de regering voorstaan, omdat zij agiteren en op straat en achter gevangensmuren aan scholing doen. De politieke functie van de rassistische overheersing komt met versnelde intensiteit voor de dag. Blanken die hun solidariteit met de beweging voor de bevrijding van de Negers betuigd hebben en zich in een duidelijk revolutionaire richting hebben bewogen, komen tot de ontdekking dat zij het doelwit zijn van dezelfde onderdrukking. (...)

ALS ZE 'S OCHTENDS KOMEN is in alle goede boekwinkels te verkrijgen... bij voorkeur bij onze adverteerders.

EGYPTEN : HET FAILLIET VAN EEN PRESIDENT.

Als er voor het ogenblik een situatie onzeker is in het Midden-Oosten dan is het wel deze van Egypte. Dit land schijnt het verlies van Nasser nog niet tebovengekomen te zijn.

Van het begin af bleek Anouar al Sadat een twijfelende figuur te zijn. Schommelend tussen oorlog en vrede, tussen de U.S.A. en de U.S.S.R. draagt hij er niet weinig toe bij de toestand in het Midden-Oosten in onzekerheid te vereeuwigen.

In feite ging het om een machtsstrijd tussen drie belangengroepen rond de President. Aziz Sedki tracht door te steunen op de S.U. aan invloed te winnen, Sayed Marei doet beroep op de Amerikanen en generaal Sadat bouwt aan zijn eigen image van neutrale observator die op een bepaald ogenblik - schijnbaar gedwongen - de macht zou "moeten" nemen om het land een "duidelijke" koers te geven.

Door Ali Sabri en zijn vrienden uit de politiek weg te ruimen heeft Sadat sinds mei jl. duidelijk bewezen een meer Amerikaanse richting te willen inslaan. Dit tot het grote ongenoegen van Mahmoed Riad - zowat de laatste overblijvende van Nasser's tijd - die een duidelijke richting in wou slaan en daarvoor terecht niet wou rekenen op de grote vriend van Israël nml. de U.S.A. Ook generaal Sedki was niet zeer enthousiast t.o.v. de U.S.S.R. en verweet hen o.a. niet genoeg oorlogstuigen te leveren aan Egypte maar wel joden naar Israël te laten vertrekken.

Wanneer de Amerikanen dan - met hun gekende onhandigheid - phantoms gaan leveren aan Israël valt Sadats toenaaderingspoging in het water.

Tegelijkertijd bekritiseerd door de voorstanders van duidelijke vrede of duidelijke oorlog en door diegenen die steunen op de U.S.S.R. voelt hij zich genoopt een "sterke" toespraak te houden. Doch in plaats van de gemoederen te sussen werpt dit nog olie op het vuur.

Iedereen in het land wordt ontevreden, tot zelfs de burgerij en het leger. De jonge officieren die al lang aan het Suezkanaal liggen willen nu eindelijk wel eens weten wat er gaat gebeuren. Ook de studenten beginnen zich te roeren. Zij willen ook een duidelijke politiek.

Doch hier heerst een grote tegenstrijdigheid tussen linkse en rechtse groepen, een kontradiksie die ze blijkbaar niet kunnen oplossen en waardoor hun eisen tegenstrijdig zijn. De hoofdeis is echter : het aanvangen van de strijd. Onder invloed van een extremistische organisatie, de befaamde "Muzulmaanse broeders", wordt kritiek uitgeoefend op het luksueuze leven van funktionaris en intellektuelen en op al te "lichtzinnige" televisieprogramma's die de aandacht afleiden van de ware strijd.

Op te merken valt dat de studenten de enige waren die spraken over de steun van de Palestijnen.

Gezien de interne tegenstellingen was van de zgn. "studentenaksie" echter weinig meer te verwachten dan een - niet

geringe - bijdrage tot de algemene toestand van onrust. Nogmaals draait Sadat met de wind, eerst is hij geneigd de studenten voldoening te geven, zij zullen hun standpunt mogen uiteenzetten in de pers, de regering zal informatie verspreiden, enz.

Wanneer Sadek echter van een inspektietoetocht aan het Suezkanaal terugkomt en zijn ongerustheid uitspreekt over de opstandige atmosfeer die daar heerst slaat Sadat om : hij zal de studenten "revolte", die overigens zeer kalm was verlopen, streng onderdrukken, de universiteit wordt ingenomen, leiders worden gearresteerd. Door zo een houding aan te nemen versterkt de president natuurlijk het eenheidsgevoel van de studenten die wel eens tot harde reacties zouden kunnen overgaan, samen met de studenten-officieren aan het Suezkanaal.

Dit zou dan voor de militairen het teken zijn waarop zij schijnen te wachten. Niemand in Egypte zou het zeer erg vinden moest Sadat het presidentschap verliezen en sommigen zouden de komst van een sterke man als generaal Sadek toejuichen.

Nu het duidelijk gebleken is dat Sadat de persoonlijkheid niet heeft om de "grote man" te spelen schijnt hij het er op aan te leggen de aandacht van zich af te leiden. Volgens de laatste inlichtingen, zou hij, gesteund door Moskou, een plotse belangstelling zijn gaan koesteren voor de fedayin. Hij zou hun beweging steunen wat blijkt uit verschillende artikels in AL AHRAM, het officieuze Egyptische staatsblad. Een geintensifieerde aksie van de Palestijnen zou de voorstanders van de harde lijn in Egypte zeker niet onaangenaam zijn. Waaruit nogmaals blijkt dat de enige groep die het echte slachtoffer is van de toestand in het Midden-Oosten wordt gebruikt als pion van de Arabische burgerij die handelt in naam van de grootmachten.

Doch weer speelt Sadat op twee paarden.

Een Sovjetdelegatie werd onlangs ontvangen in Israël en er werd een vredesontwerp bekend gemaakt. Na een gedeeltelijke terugtrekking van de Israël's uit de Sinai zouden volgens de Sovjets de Egyptenaren bereid zijn vrede te sluiten met Israël en het Suezkanaal open te stellen voor de Israëlische scheepvaart.

In Jeruzalem werd dit voorstel nogal koel onthaald, men is daar nog steeds voorstander van direkte onderhandelingen die trouwens niet onmogelijk geacht worden daar Sadat in Israël geniet van een neutrale welwillendheid.

De toekomst ziet er voor Egypte dus droevig uit : ofwel kan Sadat voldoende mensen achter zich krijgen en een, al was het maar gedeeltelijk vredesverdrag met Israël sluiten, ofwel wordt hij vervangen door de militairen die echter ook niet zo happig zijn op oorlog.

TE ZOT OM LOS TE LOPEN

Te Vlissegem, vlak bij het vakantieoord Den Haan bevindt zich een militair domein, dat afgesloten is door prikkeldraad onder hoogspanning. Op het terrein bevindt zich een ondergronds kompleks van vier verdiepingen, dat zou moeten bestand zijn tegen atoomaanvallen. Naar verluidt zou het bestemd zijn tot hoofdkwartier in geval van oorlog, en nu en dan komen er dan ook een pak hogere officieren om een "kamp" te doen, d.i. een algemene repetitie houden van de vernietiging van de wereld. Maar nu doen de geruchten de ronde in de streek dat men er een voorraadje atoombommen opgeslagen heeft, alsof een pak oorlogszuchtige generaals nog niet volstaan als bedreiging voor een vreedzaam toeristisch plekje.

De griekse kolonels hebben er niet genoeg aan hun eigen bevolking te terroriseren. Ze beginnen nu ook al dreigementen te uiten tegenover de regering van Cyprus. Ze willen nu ook al aan de president van Cyprus voorschrijven wie er in zijn regering mag zitten. Met name moeten alle elementen eruit die bekend staan als tegenstanders van het kolonelsregime in Griekenland. De griekse ambassadeur in Nicosia is zelfs zover gegaan dat hij in een perskonferentie de regering van Cyprus heftig aangevalen heeft, en gedreigd heeft dat "als de regering van Cyprus niet ingaat op de voorschriften van Athene, beide partijen hun verantwoordelijkheid zullen moeten nemen." Ze kunnen maar een zaak meer leren bij hun leermeesters van de CIA : zulke dingen niet zo openlijk te doen.

Zijne excellentie de nieuwe minister van landsverdediging is bijzonder actief. Vorige maand heeft hij een aantal van de meest feodale bepalingen uit het militair reglement geschrapt (en hij beelde zich daarbij in dat hij zijn leger hiermee democratisch gemaakt heeft). En deze maand is hij op bezoek geweest bij de toekomstige bevelvoerders van ons dapper leger, in de koninklijke militaire school. Daar heeft hij gesproken over "De Fierheid Te Dienen En De Eer Het Bevel Te Voeren."

De Weduwe van Mussolini wil dat de italiaanse staat haar pensioen verhoogt van 152.000 lire tot 228.000. Ze wil ook enkele boerderijen terugkrijgen die haar betreurde echtgenoot en Duce vroeger had verworven. Waarschijnlijk wil ze haar restaurant uitbreiden, dat ze uitbaat dicht bij het graf van de betreurde Duce.

Uit de avonturen van een vlamming in de verenigde staten.

"Where do you come from ?" vroeg de amerikaan, "Belgium", zei ik voor de zesduizendste keer sinds ik een jaar geleden in de States aankwam.

"I see," zei hij zoals verwacht, maar voegde er zonder aarzelen zijn tweede vraag aan toe "how is life in a socialistic country ?"

Ik had al op veel vragen geantwoord, of het waar was dat wij rauw gemalen vlees aten, welk gevoel het geeft een koning te hebben, en of het waar is dat je bij ons wel eens bloot op de TV te zien kan krijgen. Maar nu moest ik toch even nadenken.

"Ik bedoel ge doet en zegt toch niet wat ge wenst,... ge moet toch oppassen,..." hielp hij mij.

Ik probeerde voorzichtig met een "U vergist zich, sir, wij zijn geen socialistic land", maar dat gaf duidelijk een verkeerd effect. Dat zag je zo, de man had onmiddellijk door dat ik nog niet geleerd had voor mijn ware mening uit te komen, en zag meteen zijn opinie bevestigd.

"Bovendien," zei ik om het hem eenvoudig te maken, "wij zijn een lid van de NATO, en het hoofdkwartier is zelfs bij ons, in Brussel.

"O ja", zei hij, nogal ongelovig, maar duidelijk bereid dat met iemand betrouwbaars te verifiëren. "Hoe vind je het hier ?"

Goed, zei ik, prachtig land, vriendelijke mensen, en dan stoutweg : "Maar met de buitenlandse politiek van uw huidige president ben ik het niet eens." Ik hield mij al klaar voor een laatste korte kwade repliek, maar hij kwam niet. Alleen zei hij met een onvermijzaam lachje : "Zie je wel, je leert het nog. Hier mag je dat allemaal zeggen. Nice talking to you".

Vijftig landen onderhouden nog steeds betrekkingen met Formosa. Al wat in de wereld reactionair en fascistisch is kan men tussen deze lijst vinden en... enkele van de beste zoollikers van de U.S.A. Lees zelf : Zuid-Afrika, Saoudi-Arabië, Australië, Barbade, Bolivia, Botswana, Brazilië, Cambodge, Zuid-Korea, San Domingo, Griekenland, Guatemala, Haiti, Honduras, Jamaica, Jordanië, Lybie, Madagaskar, Nicaragua, Panama, Paraguay, de Filipijnen, Spanje, Salvador, Swaziland, Tjad, Togo, Thailand, Venezuela, Zuid-Vietnam, Zaïre, de V.S. (natuurlijk)enz. Zeg me wie uw vrienden zijn en...

Eind februari bezocht Ian Schmidt van Rhodesië Zuid-Afrika.

Volgens "Le Monde" zou Schmidt aan Vorster gaan vragen zijn om het Zuid-Afrikaans leger samen met deze van Rhodesië en Portugal in te zetten tegen de Nationale Bevrijdingsbewegingen van Angola en Mozambique.

Bij het verschijnen van dit blad weten we misschien reeds wat deze samenzweerders besloten hebben.

Een vraag die echter intussen bij ons oprijst. Wat denkt de NAVO hiervan ?

Eind februari begon te München een proces tegen drie vroegere SS-officieren.

Tussen juli 1941 en januari 1943 vermoordden deze duizenden joden in de Sovjet-Unie.

Ex Kapitein K. Finger nam er 3.128 voor zijn rekening. Ex SS-Luitenant 3.100 en ex Luitenant T. Lip is verantwoordelijk voor executie van 300 personen.

Tot 1969, data van zijn aanhouding te Keulen, was oud S.S.-er Theodor Lip hoofdkommissaris van politie...

DE PRIJS VAN DE OORLOG

HET DEFENSIEBUDGET VAN DE USA

1971 - 1972

De Amerikaanse minister van Oorlog Melvin Laird stelde in zijn jaarlijks rapport op 15 februari jl. dat de Amerikanen extra uitgaven zullen moeten doen om de Russen voor te blijven : nieuwe duikbootraketten en nieuwe bommenwerpers zijn volgens hem onontbeerlijk.

En toch betalen zijn landgenoten nu reeds ongelooflijke bedragen voor hun "defensie". De defensiebegroting voor het fiscaal jaar 1971, dat op 1 juli 1971 inging, bedroeg immers in totaal niet minder dan 70.569.563.651 dollar of in Belgische frank 3.090.946.888.000 (1 dollar is 43,8 BF). Een dergelijk bedrag gaat ons voorstellingsvermogen te boven, maar het betekent dat elke Amerikaan, babies inbegrepen, voor 1971 de ronde som van 15.150 BF betaalden, of 60.600 BF per huisgezin, vijf maal meer dan een Belgische huizezin.

Voor het fiscaal jaar 1972 (vanaf 1 juli 1972) wordt nog meer geld gevraagd voor "das Militär" : pakweg 74.600.616.000 dollar, hetzij 3.267.506.989.800 BF, of per huisgezin van vier personen 64.068 BF.

Waarom wordt dit allemaal besteed ?

- 1) voor militair personeel van land-, lucht-, zeemacht, mariniers en Nationale Garde wordt voor 1972 gevraagd : 21.291.969.000 dollar (1971 : 22.397.857.000 dollar)
- 2) operaties en onderhoud (alle strijdkrachten samen) : 20.647.834.000 dollar (1971 : 20.121.894.000 dollar)
- 3) aankopen van wapens en munitie : 19.681.660.000 dollar (1971 : 16.029.110.000 dollar)
- 4) spoorwerk, ontwikkeling, testen en evalueren van nieuwe wapensystemen : 7.999.362.000 dollar (1971 : 7.054.187.250 dollar)
- 5) pensioenen voor veteranen : 3.777.134.000 dollar (1971 : 3.391.032.000 dollar)
- 6) algemene voorzieningen : 1.000.000.000 dollar (1971 : 600.000.000 dollar)
- 7) bouw van antiraket-raketlanceerplaatsen : 203.000.000 dollar (1971 : 357.000.000 dollar)
bouw van woningen voor deze rakettroepen : 11.070.000 dollar (1971 : 8.800.000 dollar)
- 8) Speciaal programma - aankoop van buitenlands geld : 12.300.000 dollar (1971 : 2.621.000 dollar)
- 9) Speciale fondsen : 6.403.000 dollar (1971 : 6.403.000 dollar (1971 : 6.728.390 dollar))
- 10) Bescherming van wilde dieren, militaire reservaten e.d. : 384.000 dollar (1971 : 334.011 dollar)

De Amerikaanse industriëlen mogen het Pentagon danken voor de bestellingen van wapens voor een totaal bedrag van bijna 20 miljard dollar : de vliegtuig- en raketfabrikanten zouden aan land-, lucht- en zeemacht samen in 1972 voor 10.248,5 miljoen dollar mogen leveren; de scheepswerven slegen 3.327,9 miljoen dollar in de wacht. De munitiefabrieken verdienden in 1971 940.371.000 dollar aan de landmacht alleen al; blijkbaar zal er in 1972 nog meer geschoten worden, want dit bedrag wordt voor dit jaar op 1.696.300.000 dollar gebracht.

De uitgaven voor militaire pensioenen blijven dank zij Vietnam spektakulair toenemen : meer dan 3.777 miljoen dollar zullen worden uitbetaald, wat 386 miljoen dollar meer is dan in 1971, terwijl het aantal soldaten fel daalt : voor het personeel van de drie strijdkrachten en de mariniers worden 13.421.058.000 dollar uitgegeven, of wat is 1.261.547.000 minder dan in 1971.

De luchtmacht blijft echter in Z.O.-Azie zeer actief, en dat leest men ook af uit haar personeelskosten :

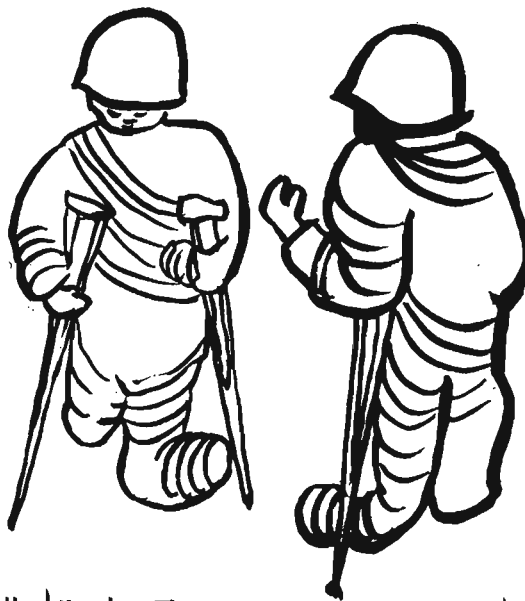
6.521.413.000 dollar of 17.278.000 dollar meer dan in 1971. In 1971 werd bovendien nog een speciaal bedrag van 300 miljoen dollar gestemd voor het gevechtssklaar maken van de Zuidvietnamese strijdkrachten.

In de USA handhaaft de Nationale Garde (een soort rijks-wacht) de orde in het binnenland (zoals onder meer blijkt uit de moord op vier studenten van de Kent State universiteit in 1970). Blijkbaar verwacht men nog meer hete zomers, want de Nationale Garde ziet haar personeelsuitgaven stijgen tot 621.144.000 dollar, of 75.960.000 dollar meer dan in 1971, terwijl ook haar onderhoudskosten een bedrag van 761.089.000 dollar bereiken, of 13 t.h. meer dan in 1971, daar waar de onderhoudskosten van de drie strijdkrachten en de mariniers samen slechts (!) met 2 t.h. stegen tot 18.597.351.000 dollar.

Dat de tucht in de Amerikaanse strijdkrachten een probleem vormt, kan blijken uit de bedragen voor militaire rechtspraak : 869.000 dollar of 52.000 dollar meer dan vorig jaar.

Uit de begroting kunnen we nog een merkwaardigheid opdiepen. Sinds de moord op John Kennedy, Martin Luther King en Bob Kennedy hebben verontwaardigde Amerikanen sterk aangedrongen op de beperking van privé-wapenbezit. Het leger blijft echter het aanschaffen van geweren aanmoedigen : het schenkt immers aan de hobby van wapenhandelaars en schietlustigen, de National Board for the Promotion of Rifle Practice, een jaarlijkse toelage van 106.000 dollar (in 1971 : 102.000 dollar).

Aurèle Looman

- Hello! Jack. Zijt ge ook geopereerd ?
- Nee, ik nam deel aan de OPERATIE!

DE VEILIGHEIDSRaad ZETELT TE ADDIS-ABEBA.

Een morele overwinning voor de Afrikaanse lidstaten.

1) ADDIS-ABEBA : EEN STAP VOORWAARTS ?

De zitting van de V-Raad in de Ethiopische hoofdstad (van 28 januari tot 4 januari jl.) heeft heel wat inkt doen vloeien. Kritiek was er vooral langs Westerse zijde, en sommige bestempelden de keuze van de nieuwe vergaderplaats van de Raad zelfs als "belachelijk" en "ongelooflijk". Deze optie impliceert inderdaad aanzienlijke onkosten die van 150.000 tot 250.000 dollar kunnen belopen. Dit terwijl de VN voor een dermate zware financiële crisis staan, die Kurt Waldheim, de nieuwe sekretaris-generaal van de UNO, zes miljoen dollar op de lopende begroting te besparen.

Voorts deed hij zelfs een oproep tot de lidstaten tot 20 miljoen dollar, vrij van intresten, aan de Wereldorganisatie voor te schieten. Uit dat oogpunt lijkt het ogenblik van de verplaatsing naar het Afrikaanse vasteland dan ook eerder slecht gekozen. Bovendien dragen de meeste Afrikaanse landen slechts het voorziene minimumpercentage bij tot de UNO-uitgaven (0,04 t.h.), zodat hun plannen buitensporig lijken. Doch de 40 Afrikaanse UNO-leden betekenen anderzijds 1/3 van het totaal ledenaantal. De vraagstukken die de Veiligheidsraad thans behandelt betreffen exclusief het Zwarte Continent. Deze bedenking werpt dan ook een totaal ander licht op de reis van de Raad naar Addis-Abeba. Vanuit laatstgenoemde gezichtshoek blijkt deze immers niet meer dan logisch. Daarenboven wordt het ingeroepen bezinningsmotief niet alleen ingeroepen uit reële bekommernissen om de financiële toestand van de Organisatie. Talrijke Westerse mogendheden vrezden immers, door hun houding en stemmingen in de Raad, een aantal jonge Afrikaanse staten voor het hoofd te stoten. Het doel is immers, om op voorstel van de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid (OAE), een aantal nijpende Afrikaanse vraagstukken een definitief beslag te geven. De beslissing van de V-Raad van 19 januari 1972 (Res. 308) lijkt ons dan ook positieve betrachtingen in te houden. In wezen poogt men immers enkel een morele druk uit te oefenen op sommige Raadsleden teneinde concrete oplossingen te bekomen voor sluimerende Afrikaanse problemen, zoals de 'apartheid' - en annexatiepolitiek van Zuid-Afrika. Middelen dienen gezocht om de Raadsresoluties daaromtrent de nodige uitvoeringskracht te bezorgen. Dergelijke bekommernis der Afrikaanse VN-leden komen ons in wezen positief voor. Daar waar China en de Sovjet-Unie echter dit initiatief steunden, bewaarden een aantal Westerse landen spijtig genoeg het stilzwijgen (Verenigd Koninkrijk) en/of uitten financiële bezwaren tegen de geplande verplaatsing naar Addis-Abeba. De V.S. wezen er zelfs reeds op dat de Amerikaanse delegatie zich het "recht" voorbehield, zich voortaan te verzetten tegen iedere vergadering buiten het Hoofdkwartier, waarvoor in de begroting niet vooraf geld is uitgetrokken.

2) DE V-RAAD IN WERKING

De ophefmakende zitting van de Raad te Europa startte met de oproep van keizer Hailé Sélassié tot een radikale herziening van de houding van de "buitenwereld" ivm. de cruciale raciale en koloniale problemen die de Afrikaanse wereld teisteren. Vervolgens vroeg de voorzitter van de OAE, Moktar Ould Daddah (Mauretanië) de Raad, de administratie van Namibia waar te nemen.

Vooraleer echter de huidige besluiten en besprekingen van het Veiligheidsorgaan van de UNO nader uit te leggen dienen structuur en werking van de Raad wel even nader toegelicht. Naast 5 permanente leden (Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, de USSR en de Chinese Volksrepubliek), verkiest de Algemene Vergadering tien niet-permanente leden voor een periode van twee jaar. De eerste maal worden er drie voor slechts één jaar verkozen en bij de eerste verkiezing, na de uitbreiding van elf tot vijftien leden, op 23 augustus 1965, werden eveneens twee van de vier aanvullende leden voor enkel een jaar verkozen. De A.V. verkiest, door deze regeling, elk jaar vijf niet-permanente Raadsleden. Op 23 november van vorig jaar verlieten Burundi, Nicaragua, Polen, Sierra Leone en Syrië aldus de Raad. Guinea, Indië, Panama, Soudan en Joegoslavië werden in hun plaats verkozen en vormen samen met Argentinië, België, Italië, Japan en Somalia de tien huidige niet-betstendige leden van de Raad. Een uittredend lid kan eveneens nooit onmiddellijk herkozen worden, zodat het nooit de impliciete status van permanent lid kan verwerven.

Elk lid van de Raad, dat niet lid is van de Veiligheidsraad, kan deelnemen aan de bespreking van bijzonder vraagstukken die er behandeld worden, telkens wanneer deze meent dat de belangen van het lid hierbij nader betrokken zijn.

Zelfs Staten die niet lid zijn van de Verenigde Naties worden door de Raad uitgenodigd, zonder stemrecht, deel te nemen aan de besprekingen, wanneer zij partij zijn bij een geschil dat door de Raad wordt overwogen. De Raad kan bijeenkomsten houden op zodanige andere plaatsen dan de zetel van de Organisatie, als naar zijn oordeel dergelijke keuze zijn werkzaamheden bevorderde.

Dit is thans gebeurd. De voorzitter van de Raad, voor de maand januari, Abby Farah (Somalia) heeft het akkoord bekomen van de leden van de V-Raad om buiten de zetel van de Organisatie te zetelen.

Volgens artikel 5 van het inwendig reglement van de Raad dient inderdaad een lid van de Raad of de Secretaris-Generaal een dergelijk voorstel te formuleren. Wanneer de Raad dit aanneemt dient hij zich uit te spreken over de plaats en de tijdsduur van de vergadering. In deze eerder uitzonderlijke aangelegenheid was het initiatief uitgegaan van de OAE, wiens suggestie werd bijgetreden door de Assemblée. De Raad kwam voordien nooit buiten New York samen, behalve te Parijs in 1948 en 1951, waar de Algemene Vergadering de kwestie Berlijn en het Indopakistaans Konflikt behandelde. Daar het voorzitterschap van de V-Raad om beurten wordt toegewezen aan zijn leden, volgens de alfabetische rangorde van hun naam, gesteld in het Engels, is de huidige bijeenkomst in de hoofdstad van Ethiopië bovendien bijzonder gunstig voor de Afrikaanse landen, daar in januari Abby Farah van Somalia en in februari Yacoub van Soudan aldus de Raad voorzitten.

Teneinde hem bij te staan in het onderzoek van bepaalde vraagstukken en de nodige informatie in te zamelen kan de Veiligheidsraad leden van het Secretariaat of andere bevoegde personen uitnodigen.

Aldus werden tijdens de huidige zitting leden van diverse Afrikaanse bevrijdingsbewegingen door de Raad gehoord. Naar unaniem akkoord geschiedde dit enkel in hun persoonlijke naam, dwz. zonder dat de Organisatie waartoe zij behoren werd vermeld.

Tenslotte is het stemrecht in de Raad op een bijzondere wijze geregeld. Ieder lid beschikt over een stem. In procedurezaken betekenen negen stemmen de vereiste meerderheid

In alle andere zaken dienen zich onder deze negen perma-

nente leden te bevinden, waaruit het vetorecht van deze laatste spruit. Een partij bij een geschil moet zich echter van stemming onthouden. De Raad bepaalt zelf wat van proceduriële aard is, bepaling waarin het vetorecht speelt. In dergelijk geval kan men een permanent lid dus tweemaal zijn veto aanwenden. Dit DUBBEL VETO is zeer hinderlijk voor de werking van de Organisatie. Daarom werd op 3 november 1950 een belangrijke resolutie aangenomen. De "Uniting for Peace" resolutie beoogt de Assemblée in de gelegenheid te stellen de verantwoordelijke voor de oplossing van internationale spanningen over te nemen, telkens wanneer de Raadswerking door het vetorecht wordt lamgelegd. Het vetorecht werd ook enigszins beperkt door een aanbeveling van de A.V. van 14 april 1949 en door een resolutie van 19 december 1946 waarbij gesteld werd dat de afwezigheid van een permanent lid bij een stemming geen veto uitmaakt.

De V-Raad is het UNO-orgaan bij uitstek dat belast is met de regeling van de internationale vrede en veiligheid doch het contact met de Algemene Vergadering blijft behouden door de voorlegging dter overweging van jaarlijkse of bijzondere rapporten. Voor de regeling van zijn taak van vredeshandhaving beschikt de V-Raad over een geheel van middelen gaande van een uitnodiging tot de partijen hun geschil op vreedzame wijze te regelen of het onderzoek van dergelijke geschillen op eigen initiatief, tot het treffen van dwangmaatregelen tegen de geschilvoerende partijen. Het in het Handvest voorziene Generale Staf Comité kan de Raad adviseren en bijstaan, wanneer in het uiterste geval, militaire middelen dienen aangewend bij de uitoefening van de taak van de Raad.

3) HET EINDE VAN DE ZITTING VAN DE RAAD TE ADDIS-ABEBA : RESOLUTIES EN BESLUIT.

3.1. Vastberadenheid, gematigdheid en eensgezindheid kenmerkten de werkzaamheden van de onderscheidene Afrikaanse delegatie te Addis-Abeba. Ondanks de drukking van de Europese en Amerikaanse vertegenwoordigers hebben de Afrikanen alle verzoeken tot amendering van hun resolutie tegen het akkoord tussen Groot-Brittannië en Rhodesië van de hand gewezen.

De Afrikaanse vertegenwoordigers bleven er op aandringen dat bij de onderhandelingen omtrent het toekomstig publiek statuut van Rhodesië naast de vertegenwoordigers van Londen en Salisbury, ook afgevaardigden van de nationalistische beweging van het eerstgenoemde land betrokken werden. Bovendien eisten zij de terugtrekking van de Zuid-Afrikaanse politiemacht die zich op Rhodessische bodem bevindt en dringen zij aan op een daadwerkelijke tussenkomst van Groot-Brittannië, opdat de repressie van de zwarte meerderheid in Rhodesië zou een einde nemen. Ondanks de heftigheid van de tussenkomst van de Huang Hua, vertegenwoordiger van de Chinese Volksrepubliek bij de VN en deze van Jacob Malik van de Sovjet-Unie bleven de Afrikanen een middenkoers volgen, teneinde een nodeloze botsing met het Westen te vermijden. Vertegenwoordigers van nationale bevrijdingsbewegingen werden aldus enkel te PERSONLIJKE TITEL gehoord door de Raad, terwijl sommigen niet toegelaten werden er het woord te nemen, zoals de vertegenwoordiger van de Bevrijdingsbeweging der Comores. De nationalistische leider van Guinea-Bissau, Amilcar Cabral weigerde anderzijds de uitstoting van Portugal uit de Verenigde Naties te eisen en drong aan op onderhandelingen. Opvallend voor deze zitting van de Raad was dus vooreerst de eensgezindheid van het Afrikaanse kamp, dat deze keer niet is vervallen in verlamdende onderlinge twisten tussen revolutionairen en reformisten.

3.2. Ondanks de opvallende eensgezindheid van de Afrikaanse landen, impliceert de omvang van de buitenlandse belangen in verscheidene Afrikaanse gebieden reeds dat weinig positiefs van deze bijeenkomst te verwachten was. De bewindvoerders te Pretoria, Lissabon en Salisbury beschikken immers over zwaarwegender economische en politieke drukkingsmiddelen, dan de morele drukking uitgaande van de Afrikaanse Staatshoofden. Tenslotte is de Raad erin geslaagd op 4 februari bij de sluiting van zijn werkzaamheden vier resoluties te stemmen. Deze houden de veroordeling in van de Portugese politiek op het Zwarte Kontinent en de zoveelste veroordeling van de "apartheidspolitiek" van Zuid-Afrika. De resolutie inzake Rhodesië werd evenwel niet goedgekeurd. Ze werd gekelderd door een veto van Groot-Brittannië, terwijl België, de V.S., Japan, Italië en Frankrijk ZICH ONTHIELDEN. Deze resolutie vroeg de V-Raad de anglo-rhodesische akkoorden van november 1971 te veroordelen en voorzag tevens in de zending van UNO-waarnemers igv. volksraadplegingen.

Omtrent Namibia (Z.-W. Afrika) werden twee resoluties goedgekeurd. De ene, voorgesteld door de Afrikaanse landen veroordeelt de politiek van de Zuid-Afrikaanse Republiek in dit gebied. De tweede resolutie, voorgesteld door Argentinië, werd unaniem goedgekeurd met uitzondering van China. Deze resolutie zou in de toekomst bijzonder belangrijk kunnen blijken daar zij de Secretaris-generaal van de UNO machtigt contact op te nemen met de autoriteiten van Pretoria, teneinde de kwestie van de administratie van Namibia te regelen. Premier Vorster van Zuid-Afrika heeft inmiddels reeds gunstig gereageerd op dit voorstel, en secretaris-generaal Waldheim uitgenodigd om ter plaatse de problemen van Z.-W. Afrika te komen bestuderen.

Dit enige lichtpunt belet echter niet dat de kritische houding van de New York Times t.o.v. deze vergadering gedeeltelijk opgaat. Nieuwe retoriek zal de overmacht der blanke heersers in Rhodesië, Zuid-Afrika en de Portugese gebieden inderdaad niet kunnen breken.

Wel werden belangrijke beslissingen genomen, doch de onthoudingspolitiek van sommige machtige leden van de Raad in deze zaken laat weinig positieve verwachtingen over betreffende de uiteindelijke resultaten van deze beslissingen. Een tekst die alle landen uitnodigt het wapenembargo ibm Pretoria na te komen werd weliswaar door alle staten aanvaard, doch Frankrijk onthield zich. De ontwerp-resolutie houdende de veroordeling van Portugal voor zijn houding in Afrika en die eveneens het verbod van wapenverkoop aan Lissabon bevat, werd slechts door negen landen goedgekeurd. ARGENTINIE, BELGIE, DE VS, FRANKRIJK, het V.K. en ITALIE ONTHIELDEN ZICH.

Besluitend kan men stellen dat de resolutie dewelke de Secretaris-generaal der VN machtigt met de Zuid-Afrikaanse bewindslieden te onderhandelen een belangrijk winstpunt is, voor deze Afrikaanse zitting van de Raad, te meer daar premier Vorster reeds gunstig op dit voorstel heeft gereageerd. Voor het overige blijven de resultaten van deze samenkomst vruchtbaar doch klassiek. Machtige leden van de Raad onthouden zich continu, daar waar een meer concrete aanpak van de raciale en koloniale problematiek van Afrika nochtans hun dringende medewerking vereist. Ontdaan van zijn holle woordenvloed, blijkt ondanks de hoopgevendende houding der Afrikaanse landen, deze zitting van de V-Raad te Addis-Abeba, evenzeer weinig concrete en directe resultaten te hebben opgeleverd dan de vorige.

YVES VAN DE STEEN Assistent buiten Kader
Centrum voor UNO-Recht (V.U.B.)
15.2.1972.

DOKUMENT

DE MONETAIRE KRISIS EN DE VREDE

In het blad van de Franse vredesbeweging verschenen vorige maand (febr. 72) twee artikels, die dit niet zo gemakkelijke maar toch zeer belangrijke onderwerp zo eenvoudig mogelijk behandelen. Wegens plaatsgebrek konden we ze niet volledig overnemen : wat hier volgt is een enigszins ingekorte vertaling.

I. GESCHIEDENIS VAN DE KRISIS, door Yves Genet

OORSPRONG VAN DE KRISIS

Vóór de eerste wereldoorlog kenden alle staten van de wereld het systeem van de goudstandaard, het geld was gegarandeerd uitwisselbaar tegen een zekere hoeveelheid goud. De goudvoorraad maakte het mogelijk een tekort op korte termijn op de betalingsbalans weg te werken, maar elke staat was verplicht het evenwicht op die balans te herstellen als ze niet failliet wilde gaan. Ze kon terugkeren tot dat evenwicht door een devaluatie, maar dit gebeurde niet dikwijls. Wel gebruikten de Verenigde Staten reeds in het begin van deze eeuw hun dollars naast andere betaalmiddelen tegenover de landen van Latijns-Amerika om daar hun overheersing te vestigen, en verplichtten die landen van tijd tot tijd hun munt te devalueren. Maar de grote Europese industrielanden leken wel beveiligd tegen dergelijke excessen.

Na de oorlog veranderde alles. De Europese oorlogvoerende landen waren grotendeels verwoest, en hun goudvoorraad was praktisch uitgeput. De Verenigde Staten waren de grootste financiële macht van de wereld geworden, maar Groot-Brittannië bleef nog wel een belangrijke rol spelen op dit gebied.

De goudstandaard werd toen vervangen door de goudwisselstandaard. De monetaire reserves bestonden niet allen meer uit goud, maar uit goud en papiergeld, dat "reservemunt" genoemd werd. In de praktijk waren slechts de dollar en het pond dergelijke reservemunt.

Het systeem beruiste op een vaste verhouding, "pariteit", tussen de verschillende munten. Op grond van dit systeem waren de Verenigde Staten er theoretisch toe gehouden dollars terug te betalen in goud, wel niet aan partikulieren, maar aan de centrale banken van de vreemde staten die dit vroegen.

Na de tweede wereldoorlog was Groot-Brittannië zo verzwakt door de oorlog, terwijl de Verenigde Staten machtiger waren dan ooit, dat het systeem praktisch herleid was tot de dollar als enige reservemunt. Daarenboven werd door de akkoorden van Bretton Woods in 1944 een Internationaal Monetair Fonds opgericht, waarvan alle landen van de wereld deel uitmaakten buiten de voornaamste socialistische landen. Elke staat stortte in dit fonds een bijdrage in verhouding tot zijn rijkdom (een vierde in goud, drie vierden in eigen munt), zodat de rijke landen en voor-

al de Verenigde Staten het Fonds overheersen. Het had als taak leningen toe te staan aan landen die er recht op hadden, zgn. trekkingsrechten. Er waren gewone en buitengewone trekkingsrechten, en deze laatsten gaven aan het Fonds, en dus aan de Verenigde Staten, een zeer grote invloed op de financiële politiek van de aanvrager.

Dit privilege dat de Verenigde Staten uitoefenden bij middel van het Internationaal Monetair Fonds, ging samen met een andere dat nog veel belangrijker was : het recht geld uit te geven dat door de andere landen werd aanvaard als reservemunt. Van dit privilege hebben ze gebruik en misbruik gemaakt om hun overheersing te vestigen over de landen die verzwakt waren door de oorlog.

Dit systeem werkte goed zolang er schaarste heerste in heel de wereld, en zelfs nog een tijdje daarna. De Verenigde Staten stonden kredieten toe aan landen die bij hen goederen kochten (de dollars keerden zo terug naar de uitleener), en deze machtspositie maakte het mogelijk de leners te binden aan de Amerikaanse politiek. We weten hoe het Marshallplan, instrument van de beginnende koude oorlog, het Atlantisch Bondgenootschap voorbereid heeft.

Op monetair gebied echter, bleef de toestand nog binnen de perken. In 1949 had de Amerikaanse goudvoorraad nog een waarde van 25 miljard dollar, d.i. twee derde van de totale goudvoorraad van de westerse landen, terwijl er slechts iets meer dan 6 miljard dollars circuleerden buiten de Verenigde Staten. De dekking ervan was dus ruimschoots verzekerd. De Amerikaanse overheersing, gegrondvest op die goudberg, leek wel voorgoed gevestigd.

Maar precies in die schijnbaar onaantastbare situatie van een goudwisselstandaard, gegrond op de dollar, lagen de grondslagen van de huidige crisis.

BEGIN EN ONTWIKKELING VAN DE KRISIS

De andere westelijke landen hadden namelijk hun economie heropgericht, hadden daardoor minder Amerikaanse goederen nodig, en zijn op sommige gebieden zelfs uitvoerders geworden, en concurreren er met de Verenigde Staten. Maar toch zijn deze laatste onverstoort doorgegaan met de uitgifte van dollars, en financierden zo hun betalingsbalans, die sinds 1955 voortdurend deficitair geweest is.

Bij de meeste Europese landen werd het vroegere kronische tekort aan dollars gevolgd door een niet minder kronisch overschot in hun reserves. Dit bracht hen ertoe een deel van die dollars om te wisselen in goud, wat leidde tot een vermindering van de Amerikaanse goudvoorraad.

In 1906 was die voorraad nog ongeveer gelijk aan de hoeveelheid dollars die in omloop waren in het buitenland (18,8 miljard dollar). In 1967 was die omloop gestegen tot 30 miljard dollar, maar de goudreserves in Fort Knox gedaald tot 12,5 miljard. Deze verhouding is sindsdien al tijd maar slechter geworden.

Het tekort op de betalingsbalans van de Verenigde Staten werd niet veroorzaakt door de handelsbalans, die tot in 1970 een overschot vertoonde, maar naar mijn mening door drie andere fundamentele oorzaken :

1* de militaire uitgaven om overal ter wereld Amerikaanse strijdkrachten te onderhouden, en de buitenlandse oorlogen in Korea en daarna Vietnam. De gemiddelde kostprijs van deze laatste wordt geschat op 30 miljard dollar per jaar, voor de laatste jaren.

2* de militaire en economische hulp waarmee de Verenigde Staten hun overheersing over de gehele wereld in stand willen houden. Wel vertoont ze een tendens naar vermindering, maar sinds 1945 heeft ze toch gemiddeld 150 miljard dollar per jaar bedragen.

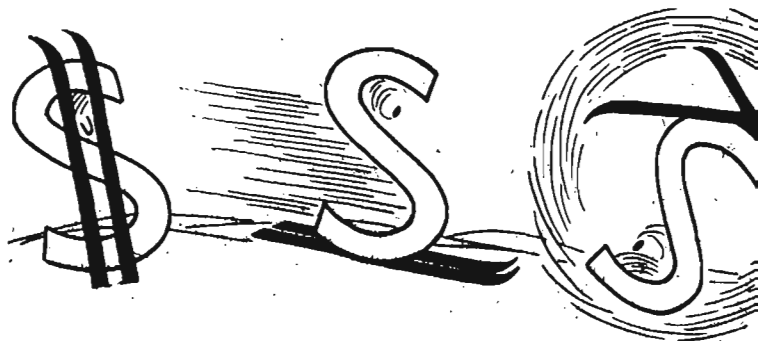
3* de investeringen in het buitenland (meer dan 70 miljard dollar) overal waar de Verenigde Staten hebben kunnen binnendringen in de economie, met behulp van hun geprivilegieerde positie als drukkers van bankbiljetten, waarover we het hoger hadden. Zestig procent van de investeringen in de wereld worden gedaan door de Verenigde Staten.

De internationale monetaire studie werd nog verergerd door het bestaan van de euro-dollar. Waarover gaat het hier precies? De grote hoeveelheid dollars in omloop buiten de Verenigde Staten heeft de westeuropese banken bekoord, en die hebben voor henzelf, los van de nationale wisselmarkten, en gemeenschappelijke geldmarkt van eurodollars tot stand gebracht. Die is soepeler en beter voorzien dan om het even welke nationale markt, en heeft al vlug zijn eigen matigheidwet opgelegd, door ze te verplichten haar koersen te volgen. Daarenboven begonnen de Amerikaanse banken zelf te lenen op deze markt van de eurodollar, die het centrum van de internationale speculatie geworden was. De koersstijgingen van de eurodollar veroorzaakten twee krisissen van het pond (zomer 1966 en november 1967), en leidden tot de devaluatie ervan, waarvan alle westeuropese landen de gevolgen gevoeld hebben. Maar de hoge koersen op de markt van de eurodollar maakten het mogelijk het groeiend tekort op de Amerikaanse betalingsbalans te financieren, en beschermden voorlopig de Verenigde Staten voor vragen vanwege de westeuropese staten tot omzetting van dollars in goud.

Hadden ze samen beslist de terugbetaling van hun dollars in goud te eisen, dan hadden ze het bankroet van de Verenigde Staten veroorzaakt. Waarom hebben ze het niet gedaan, vooral daar de Amerikaanse monetaire politiek en het bestaan van de eurodollar de ene munt na de andere in gevaar bracht? Ongetwijfeld gedeeltelijk omdat ze dachten dat hun economie en hun munt zouden meegesleept worden door elke crisis van de economie of de munt van de Verenigde Staten.

Maar de eigenlijke reden is dat ze zich fundamenteel solidair voelden met de politieke van Washington, niettegenstaande de meer oppervlakkige ruzies. Deze solidariteit heeft zich uitgedrukt in de aanvaarding van de speciale trekkings-

rechten bij het Internationaal Monetair Fonds, die het de grootmachten, en vooral dan de Verenigde Staten, mogelijk maakt veel grotere faciliteiten te krijgen om het tekort op hun betalingsbalans te verminderen. Nog andere middelen werden uitgedacht om het lijden van de dollar te verzachten, onder andere de "swap-akkoorden tussen de centrale banken, en de revaluatie van de Duitse mark (maart 1961 september-oktober 1969).

1971 : HET HOOGTEPUNT VAN DE KRISIS

Niettegenstaande dat alles beleven de Verenigde Staten goudverliezen, omdat sommige landen, bijvoorbeeld Zwitserland, de omwisseling van hun dollars in goud vroegen. Op de markt van de eurodollar circuleerden in de lente van 1971 ongeveer 50 miljard dollar, en vanaf het begin van het jaar stroomden kapitalen toe in de Duitse Bondsrepubliek, ten gevolge van een intense internationale speculatie waartegen de regering van Bonn niet erg veel deed. De tiende mei besloot ze de mark te laten vloten, wat neerkwam op een verkapte opwaardering. De Nederlandse gulden ging ook vloten, en de Zwitserse frank en Oostenrijkse schilling werden officieel opgewaardeerd.

Deze maatregelen waren bedoeld om de dollar te verstevigen, maar ze leidden in feite tot een verdere aftakeling ervan, en tot een nieuw stadium van de crisis.

In juli 1971 daalden de Amerikaanse goudreserves onder de 10 miljard dollar, een drempel die naar de mening van de militairen niet mocht overschreden worden omwille van de "veiligheid", en de buitenlandse schulden waren viermaal groter dan de reserve in Fort Knox. Elke aanvraag tot betaling in goud bedreigde de Verenigde Staten met bankroet. Volgens recente onthullingen zou Groot-Brittannië een dergelijke aanvraag gedaan hebben in het midden van de zomer. Terzelfdertijd bleek dat voor het eerst ook de Amerikaanse handelsbalans deficitair was.

Op 15 augustus dan nam Nixon een aantal uitzonderlijk vergaande maatregelen, zonder ook maar een van zijn bondgenoten te raadplegen: opschorting van 10 t.h. op de opschorting van de konvertibiliteit van de dollar in goud, een bijkomende invoerheffing van 10 t.h. op de Amerikaanse import, vermindering met 10 t.h. van de hulp aan het buitenland, loon- en prijzenstop in de Verenigde Staten, enz. De dollar werd niet gedevalueerd, maar gehouden op zijn theoretische waarde van 35 dollar per ons goud. Maar een opwaardering bij de anderen heeft hetzelfde gevolg als een devaluatie van de dollar, en dus was de regering van Nixon er op uit die opwaarderingen te bekomen van de andere westerse landen.

De maatregelen van 15 augustus werden gevolgd door een periode van uitgebreid gesjacher tussen de Verenigde Staten, en hun westeuropese bondgenoten, die ten andere onder elkaar niet tot een akkoord konden komen. Dit ver-

klart waarom de bijeenkomst van het Internationaal Monetair Fonds in september tot geen resultaten heeft geleid.

Later zijn de Europese landen wel tot een akkoord gekomen te Rome, en de gesprekken Nixon-Pompidou, Nixon-Brandt en de bijeenkomst van de tien te Washington hebben geleid tot een devaluatie van de dollar met 8,57 ten honderd ten opzichte van het goud, een opwaardering van een aantal munten, en een lichte devaluatie van de Zweedse kroon en de lire, terwijl de Franse frank en het pond gelijk bleven.

Deze maatregelen moesten samengaan met het afschaffen van de Amerikaanse bijkomende invoerheffing van 15 augustus, en met een aantal maatregelen ten gunste van de Amerikaanse handel, vooral dan voor landbouwprodukten. Maar één fundamentele beslissing werd er niet genomen, en zal blijkbaar nog niet zo vlug genomen worden: de dollar blijft niet-uitwisselbaar tegenover het goud. Zelfs wordt zijn schommelingsmarge rond de pariteit verhoogd tot 2,25 t.h., zoals ook voor de andere munten, wat belangrijke schommelingen mogelijk maakt, en in feite leidt tot een systeem van vlottende koersen, gebaseerd op vaste pariteiten. Op dit punt komt de zwakte van het akkoord duidelijk tot uiting.

Hiermee zijn we zeker niet aan het einde van de monetaire crisis. Dit wordt vooral duidelijk bewezen door de koppige weigeringen van de Amerikaanse regering de dollar terug konverteerbaar te maken in goud, zelfs voor verrichtingen met het Internationaal Monetair Fonds. 1971 was een belangrijke etape in de crisis, maar niet het eindpunt ervan.

II. DE MONETAIRE KRISIS EN DE VREDE : GEVAREN EN HOOPVOLLE PERSPEKTIEVEN.

door André Zweyacker

DE VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE VERENIGDE STATEN

Zo is Koning Dollar ziek, en met hem heel het systeem dat berust op de dollar. De crisis van 1971 heeft slechts de ogen geopend voor een toestand die in feite sinds jaren bestond.

Om te kunnen functioneren moest het systeem voldoen aan twee voorwaarden :

- de onbetwiste economische superioriteit van de Verenigde Staten op de rest van de wereld, en
- een strikt evenwicht van de betalingsbalans van de Verenigde Staten, als enige waarborg voor de omwisselbaarheid van de dollar en voor zijn waardevastheid.

Maar de Amerikaanse economie wordt meer en meer bedreigd door de ontwikkeling in de andere westerse landen (Japan inbegrepen) terwijl de betalingsbalans sinds het einde van de jaren 50 deficitair is, en dit deficit is alarmerend groot geworden vanaf 1971.

Dit tekort schrijft de auteur van dit tweede deel toe aan de militaire uitgaven in het buitenland, maar in tegenstelling met de schrijver van het eerste deel is hij van oordeel dat de verslechtering van de betalingsbalans wel een belangrijke faktor is, maar de hulp aan de derde wereld en de buitenlandse investeringen van minder belang zijn. Dit argumenteert hij als volgt :

De hulp aan de derde wereld vermindert voortdurend, niet alleen in verhouding met de groei van het bruto nationaal produkt van de Verenigde Staten, maar ook in absolute cijfers, en dit terwijl de dollar per jaar nog 5 t.h. van zijn waarde verliest. Op het ogenblik wordt zij praktisch beperkt tot de landen die nauw verbonden zijn met het Amerikaans militair systeem. Daarbij komt nog dat op elke 100 dollar hulp, er 80 terugkeren in de vorm van aankopen in de Verenigde Staten, zodat het opheffen van die hulp de uitvoermogelijkheden van de Verenigde Staten zou aantasten.

Wat de investeringen betreft, stellen we vast dat op het ogenblik dat de sommen die terugkeren als dividend groter zijn dan de totale uitvoer van kapitaal (in 1969 resp. 5,8 en 3,9 miljard dollar.) Een groot aantal investeringen gebeuren zelf zonder dat er ook maar een dollar moet voor uitgevoerd worden. General Motors pocht erop dat ze gedurende de laatste twintig jaar geen enkele dollar hebben uitgevoerd voor hun buitenlandse investeringen, en dat ze hun imperium hebben opgebouwd door de plaatselijke besparingen te maken. De Amerikaanse maatschappijen in Europa maken gebruik van de eurodollarmarkt om te investeren en de Europese maatschappijen op te kopen, weer zonder een cent te moeten uitvoeren. We kunnen zelfs verwachten dat, niettegenstaande een crisis, deze investeringen in de toekomst nog zullen doorgaan, zolang het systeem blijft zoals het is. We zien dus dat de verklaring van Nixon "Wij zijn de slachtoffers van onze overdreven vrijgevigheid" zo vals is als het maar kan zijn.

De tweede faktor van het tekort, naast de buitenlandse militaire uitgaven, is de economische crisis die woedt in de Verenigde Staten zelf.

Sedert drie jaar stijgen de prijzen met 5 t.h. tot 6 t.h. per jaar, wat betekent dat de dollar in dezelfde verhouding aan waarde verliest. In Mei 1970 kende de beurs van Wall Street een diepe inzinking, (onder andere gevolg van het failliet van de voornaamste spoorwegcompagnie, de Pennsylvania Central), en het herstel ervan heeft aan de Amerikaanse schatkist veel geld gekost. Op het ogenblik is de economische groei praktisch onbestaande, en de werkloosheid is in oktober 1971 gestegen tot boven de 6 t.h. van de werkende bevolking, dit is meer dan 5 miljoen personen. Des ter erger in de situatie is dat ze samengaat met een voortdurende prijsstijging, een paradoxaal verschijnsel waarvoor de economen nog geen verklaring hebben. Dit maakt dat de Amerikaanse produkten hoe langer hoe minder kompetitief geworden zijn op de buitenlandse markten, en voor het eerst sinds 1893 is de Amerikaanse handelsbalans deficitair geworden, wat het chronisch tekort op de betalingsbalans nog versterkt heeft.

Dit zijn dan de twee fundamentele oorzaken van de dollar-krisis : een dure imperialistische politiek, en de interne crisis van de Amerikaanse economie, niettegenstaande alle mooie verklaringen van president Nixon. Dat dit samen gaat met een belangrijke kapitaalvlucht van spekulatieve aard is niet verwonderlijk, maar die kapitaalvlucht is niet de oorzaak van de crisis, maar een gevolg van de economische situatie.

EEN INKONSEKWENTE HOUDING

Uit de situatie zelf is het duidelijk wat ertegen kon gedaan worden :

- devaluatie van de munt, die jaarlijks een deel van haar koopkracht verloos.
- vermindering van de militaire uitgaven, door een einde te maken aan de oorlog in Vietnam, en door een effectieve ontwapening.

In plaats daarvan tracht Nixon een "leadership" te handhaven dat reeds veel van zijn pluimen verloren heeft, en tracht de fout op de anderen te schuiven. Hij is zelfs niet beschaamd om te beweren dat alles het gevolg is van de te grote vrijgevigheid van de Verenigde Staten tegenover heel de wereld en in het bijzonder tegenover de Europese partners, en van de oneerlijke praktijken van deze laatste; maar hij rept gene woord over het ongelooflijke privilege dat de dollar de laatste 25 jaar genoten heeft als reservemunt.

Zijn maatregelen beperken zich dan tot maatregelen als :

- embargo op het goud en opheffing van de konvertibiliteit van de dollar (die in feite al niet meer volledig omwisselbaar was).

- het laten vloten van de dollar, wat een schending betekent van de akkoorden van Bretton Woods.
- een invoerheffing van 10 t.h. (die tot 15 t.h. kan stijgen, als ghet nodig wordt voor de conjunctuur), waardoor de afspraken van de Kennedy-ronde geschonden worden.

GEVAAR EN BEDREIGING VOOR DE VREDE

Al deze maatregelen hebben verreikende gevolgen.

Zij zullen de crisis uitvoeren naar de rest van de wereld. Ze leiden ons op het gevaarlijke pad van 1929 : zezullen een erge inkrimping van de internationale handel veroorzaken, door de uitvoer moeilijker te maken en het oude spook van het protektionisme weer te doen opduiken, volgens het individualistisch beginsel "elk voor zich". De crisis bedreigt alle landen. De Duitse Bondsrepubliek bijvoorbeeld, voorziet reeds dat de economische groei in 1972 minder dan 1 t.h. zal bedragen. Ook in Frankrijk stelt men zich al in op de crisis, niettegenstaande het officiële optimisme, en het aantal werklozen stijgt onophoudend. (*Noot van de vertaler : ook in België zitten we in hetzelfde schuitje*).

Het zal tenslotte de werkende bevolking zijn die opdraait voor de kosten van de crisis, die wel enige gelijkenis vertoont met die van 1929. Men zegt wel dat wij beter voorbereid zijn ertegen, maar dit belet niet dat wij weten dat de crisis van 1929 de voedingsbodem geworden is voor het nazisme, en de vooruitzichten voor de vrede helemaal vernield heeft. En ook nu staan we voor een ophemelen van het nationalisme en voor een chauvinisme, die de grondslag zijn van de redevoeringen waarmee Nixon in augustus de crisis wilde verklaren. Het nationalisme haalt het op de samenwerking, internationale instellingen worden niet geraadpleegd. En dit betekent een ernstige teruggang in het internationaal klimaat.

De voornaamste slachtoffers van de Amerikaanse maatregelen zijn onbetwistbaar de volkeren van de derde wereld. Ze zijn reeds slachtoffer van een betalingssysteem dat hen ruïneert, worden reeds verpletterd onder de schulden, en lijden daarbij nog het meest onder de wisselingen van de conjunctuur. Hun invoer moeten ze met "harde" deviezen betalen, maar hun bezittingen in dollars gaan nu zweven of in waarde verminderen, zonder dat zij enig aandeel krijgen in die beslissing. Ze zijn zelfs niet baas over de magere inhoud van hun spaarpotje.

Hun uitvoer wordt bemoeilijkt door de bijkomende invoerheffing van 10 percent. Officieel geldt die niet voor hun uitgevoerde landbouwprodukten, maar dat moet nog in de praktijk bewezen worden. En in elk geval wordt de uitvoer van hun industriële produkten, hun "lokomotief van de ontwikkeling, er zwaar door getroffen. Zo zal hun reeds deficitaire handelsbalans nog meer verslechteren, mede ook omdat de crisis geleid heeft tot een grote vermindering van de grondstoffensprijzen.

De ontevredenheid groeit dan ook in die landen, die helemaal buiten de besprekingen gelaten werden door de klub van de tien rijken.

Zij willen niet langer, volgens een uitdrukking van F. Honti, "aan de tafel der rijken zitten om er alleen maar te betalen."

Dit alles betekent een gevaar voor de vrede. Want als de situatie nog slechter wordt, kunnen we ons verwachten, aan nog meer konflikten van het type Pakistan-Indië, met alle internationale gevolgen vandien. Men kan er niet meer aan twijfelen dat de economische onderontwikkeling een niet meer te verdragen last geworden is voor die landen. Bij dit alles komt nog dat de Verenigde Staten hun militaire lasten trachten te verzwaren door die van hun bondgenoten te verzwaren. Daarom heeft de staatssecretaris de leden van de Navo gevraagd hun deelname opnieuw in overweging te nemen. De raad van de tien heeft op dit punt blijkbaar al toegegeven, en oefent nu druk uit op Japan. Dit zou kunnen leiden tot een groter wordend engagement, en een nog verscherpte bewapeningswedloop.

HOOP VOOR DE VREDE ?

Redenen voor ongerustheid zijn er dus meer dan genoeg, en de situatie lijkt niet erg gunstig voor de ontspanning. Maar alles samen genomen zijn er toch ook hoopgevende zaken te bespeuren.

Het eerste ervan is dat de Amerikaanse hegemonie zelf in vraag gesteld wordt door de doodstrijd van het monetair systeem. Wel hebben de andere kapitalistische landen geen zin om mee te vergaan, en zullen hun uiterste best doen om het schip weer vlot te krijgen. Maar het is moeilijk in te zien hoe ze het privilege van Bretton Woods opnieuw kunnen herstellen, en met dat privilege verdwijnt geheel de financiële grondslag van het Amerikaans imperialisme.

De tien zullen als resultaat van een ingewikkeld compromis, wel een schijnoplossing voor de crisis vinden : devaluatie van de dollar, reëvaluatie van de mark en de yen, ... terugkeer naar vaste wisselkoersen met grotete schommelmarges, ontwikkeling van de speciale trekkingsrechten, enz. Maar dit alles is niet veel meer dan een dichtpleisteren van de barsten. De echte oplossingen liggen daar niet, maar ze worden voortdurend voorgesteld door de vredesbeweging.

Wij vragen namelijk de terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Vietnam, waardoor een van de oorzaken van het deficit zou verdwijnen. Een groot aantal Amerikaanse parlementairen zijn al gewonnen voor die redenering, onder voorwaarde natuurlijk dat er geen andere inmenging van dat soort in de plaats komt, in Thailand bijvoorbeeld.

Een politiek van samenwerking en eveligheid in Europa, gekoncretiseerd door een spoedige samenwerking van een kongres dienaangaande, zou een wederzijds militair desengagement mogelijk maken, met gunstige financiële gevolgen voor iedereen. En meer algemeen: men zou beginnen aan de oplossing van geheel het probleem door een grootscheepse ontwapeningspolitiek op touw te zetten.

Tot slot een persoonlijke opmerking. Het fundamenteel probleem van de monetaire crisis kan niet opgelost worden door de tien rijkste kapitalistische landen in functie van hun eigen belang. Het huidige systeem benadeelt een groot deel van de 128 landen van onze wereld. Het bem. Het belemmert de handel van de landen van de derde wereld, omwille van de niet-konvertibiliteit ook de handelsbetrekkingen tussen Oost en West. De oplossing moet gezocht worden in een totale reorganisatie van het systeem, om het werkelijk universeel te maken. De tijd is gekomen om het probleem zo te stellen.

Waarom zouden de landen van de derde wereld, de socialistische landen, en alle landen die geen deel uitmaken van de klub van de tien, geen internationale konferentie kunnen

bijeenroepen, die belast wordt met het vastleggen van een rechtvaardig systeem voor de uitwisseling van de verschillende munten, en het stichten van een nieuw monetair fonds, dat een gelijke toegang van alle deviezen en een rechtvaardige basis van de wereldhandel mogelijk maakt. Er kleven wel risico's aan een dergelijk voorstel, maar de tijd schijnt gekomen om met gedurfde oplossingen naar voren te komen.

Sommigen zullen beweren dat het een utopistisch, niet-realiseerbaar voorstel is, maar daarop kunnen we antwoorden dat het veel irrealistischer is de gevaren van de huidige situatie niet in te zien, en te geloven dat alles voor eeuwig zo kan blijven. Het bouwwerk staat op instorten, en de barsten zijn te groot geworden om ze nog dicht te pleisteren: er is een grondige verbouwing nodig.

En hieraan moeten allen deelnemen, ook de socialistische landen, om te beletten dat het nieuwe systeem weer beheerst wordt door winstbejag en eigenbelang. Op Europees vlak zou dit een van de punten kunnen zijn waarover de Europese veiligheidskonferentie kan spreken.

De internationale monetaire crisis is de crisis van een systeem dat ongelijkheid in stand houdt, de rijken bevoordelt, machtsposities in stand houdt met de steun van een militair-ekonomisch kompleks, en zo een hinderpaal vormt voor het tot stand brengen van een duurzame vrede. Waakzaamheid si dus geboden, op dit punt zoals op vele andere, voor de vredesmilitanten.

HET EUROPEES DEFICIET VERERGERT

De commerciële balans met de VSA in miljoenen dollars

CIJFERS

	1967	1968	1969	1970	1971 (x)
België-Luxemburg	- 1	+ 82	- 69	- 302	+ 12
Oostenrijk	- 2	+ 8	+ 26	- 4	- 20
Noorwegen	- 36	- 47	- 79	- 126	- 84
Denemarken	- 90	- 57	- 37	- 165	- 100
Zwitserland	+ 20	+ 11	- 5	- 90	- 200
Italië	- 200	- 103	- 18	- 189	- 216
Zweden	- 104	- 90	- 146	- 201	- 220
W. Duitsland	- 174	+ 534	+ 109	- 139	- 310
Spanje	- 380	- 310	- 444	- 560	- 390
Verenigd Koninkrijk	- 464	- 380	- 533	- 566	- 480
Frankrijk	- 555	- 552	- 648	- 942	- 760
Nederland	- 542	- 577	- 618	- 800	- 1.050
Totaal	- 2.528	- 1.461	- 2.462	- 3.974	- 3.818

(x) Deze kolom is een schatting evenredig met de eerste semester van 1971. Inmiddels nam president Nixon in augustus jl. de beruchte monetaire maatregelen om de zinkende dollar te redden - o.m. 10 procent verhoging op de invoerrechten - die de balans van het jaar 1971 nog dieper in de verkeerde richting zal doen overhellen. Wij hopen de juiste cijfers voor 1971 later te kunnen mededelen.

T. BAILLEUL.

NAAR DE DERDE WERELDHANDELSKONFERENTIE : SANTIAGO DE CHILE, april-mei 1972.

*If society cannot help the many that are poor,
it cannot save the few that are rich.*

John F. Kennedy

Een van de belangrijkste historische feiten van de zestiger jaren is zeker de bijeenkomst van de wereldkonferentie voor handel en ontwikkeling te Genève, in 1964.

De U.S.S.R., vooral gesteund door Joegoslavië, vatte als eerste in 1956 het plan op om een wereldhandelskonferentie te houden om handelspolitieke problemen te bespreken op niet-discriminatoire basis. Dit plan, evenals een nieuw voorstel van Polen en Joegoslavië, werd door de Algemene Vergadering van de UNO verworpen, vooral door de weigering van de westerse landen die de kommunistische landen beschuldigden van een politiek manoeuvre om de sympathie van de ontwikkelingslanden te winnen. Bovendien waren ze van oordeel dat internationale handels- en ontwikkelingsproblemen konden besproken worden in het (in 1947 opgerichte) GATT (General Agreement on Trade and Tariffs).

De Bandoengkonferentie in april 1955, waaraan 29 aziatische (inklusief de Chinese Volksrepubliek) en afrikaanse landen deelnamen, kan beschouwd worden als een "kollektief" wakker worden van de onderontwikkelde landen. In de besluiten van deze konferentie vinden wij vele punten die negen jaar later op de agenda van UNCTAD I voorkwamen.

Op 19 december 1961 besloot de UNO de periode 1960-70 aan te duiden als "United Nations Developing Decade", met als voornaamste doel het bereiken van een minimum gemiddelde jaarlijkse groei van 5 t.h. van het nationaal inkomen in elk onderontwikkelde land.

In december 1962 bevestigde de Algemene Vergadering van de UNO de resolutie van de ECOSO tot het houden van een wereldhandelskonferentie.

De vroegere sekretaris-generaal van de ECLA (Economic Commission for Latin America), de Argentijn Dr. Raul Prebisch, werd benoemd tot sekretaris-generaal van de UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development). In maart 1969 werd hij opgevolgd door de venezolaanse diplomaat Dr. Perez Guerrero.

Op 30 december 1964, dus na UNCTAD I, maakt de Algemene UNO-Vergadering de UNCTAD tot een permanent orgaan van de Verenigde Naties, met een eigen budget en sekretariaat.

UNCTAD I : Genève, 23 maart tot 16 juni.

122 landen namen deel aan deze konferentie; hieronder 84 ontwikkelingslanden, 11 landen van het oostblok en 27 westerse industrielanden.

De grootste verdienste van UNCTAD I bestond in het verenigen van de ontwikkelingslanden in een eenheidsfront - de groep van 77 - met een gemeenschappelijk eisenprogramma. Sommigen meenden dat deze landen een niet-realistische machtspositie trachtten te verwerven; de evolutie na 1964

pleit nochtans voor het realisme van de "77".

In de beroemde "Joint declaration of the seventy-seven developing countries" aan het eind van de konferentie, wordt hun optreden een gebeurtenis van historische betekenis genoemd.

Belangrijk was ook de eis de UNCTAD te institutionaliseren als permanent orgaan van de UNO, wat gebeurde op 30 dec. 1964, zoals we reeds vermeldden.

UNCTAD II : 1 feb.-29 maart 1968, New Dehli

Hier namen 133 landen deel aan de besprekingen; 86 ervan (of 65 t.h.) waren ontwikkelingslanden.

Beide groepen, zowel industrielanden als ontwikkelingslanden hadden deze tweede handelskonferentie beter voorbereid. De OESO had vooraf een gemeenschappelijk standpunt bepaald, alhoewel niet alle westerse landen het met alle punten eens waren. Ook de EEG had een eigen politiek uitgestippeld. De groep van "77", tot 86 aangegroeid (momenteel in '72) zelfs tot 96, had reeds in oktober 1967 een gedetailleerde verlanglijst gepubliceerd, het Charter van Algiers, - met als belangrijkste punten :

- inzake het vraagstuk der basisprodukten : internationale grondstoffenovereenkomsten en oprichten van regelende stocks, gefinancierd door de rijke landen, om de markt te stabiliseren;

- liberalisering van de internationale handel : opruiming van alle hinderpalen voor de invoer van produkten uit de ontwikkelingsgebieden in de rijke landen; een algemeen niet-discriminerend en niet-wederkerig preferentiestelsel; diversifiëring van de produktie van de ontwikkelingslanden (wat neerkomt op een nieuwe arbeidsverdeling);

- de financiële hulp ten bedrage van 1 t.h. van het nationaal inkomen der rijke landen zou 1 t.h. van het BNP moeten worden (wat een bijkomende inspanning betekent van 25 t.h.); konsolidering van de buitenlandse schuld;

- speciale tegemoetkomingen ten behoeve van de minst ontwikkelde landen (vooral afrikaanse);

- bevorderen van de gewestelijke economische samenwerking tussen de ontwikkelingslanden onderling.

Vertegenwoordigers van de ontwikkelingslanden werden uitgezonden naar de hoofdsteden van de industrielanden om er de regeringen te informeren omtrent het "platform" dat door de "77" (of "86") te New Dehli zou worden verdedigd. Het programma van Algiers werd echter niet aangenomen door de industrielanden, en de UNCTAD-konferentie verliep en werd besloten in een atmosfeer van ontgoocheling en verbittering.

Wat waren dan de belangrijkste resultaten ervan :

- bijna volkomen negatief wat betreft de stabilisatie van de basisprodukten : er werden geen maatregelen getroffen voor de financiering van regelende stocks, noch tegen de mededinging van synthetische produkten, of voor de afschaffing van de verkoop van strategische stocks die de markt verstoren. Slechts voor 2 produkten werd een kalender opgesteld voor onderhandelingen, nl. voor suiker en cacao.

Voor suiker zou later in Genève een "Suikerovereenkomst" tot stand komen, die echter niet werd ondertekend door de EEG.

- voor de afgewerkte produkten werd een beginselakkoord bereikt betreffende een algemeen en niet-wederkerig preferentiesysteem; dit akkoord wordt vanaf 1 juli 1971 toegepast door de EEG en Groot-Brittannië, maar met nog (te)

veel beperkingen.

- ook werd een akkoord bereikt betreffende de hulp ten belope van 1 t.h. van het BNP, maar er werd geen datum vooropgesteld.

Na deze niet steeds even bemoedigende overzichten van het verloop van beide UNCTAD-konferenties zal een volgende bijdrage kort de belangrijkste problemen overlopen, die in UNCTAD II (april en mei e.k.) in Santiago de Chile aan de orde zullen komen.

K. Steel

APARTHEID EN ANGST

In SENNACIULO, internationaal orgaan van arbeiders-esperantisten, verscheen onlangs van een canadese medewerker een artikel getiteld PRI NOVA SEGREGACIO, dat wijst op een onheilspellende ontwikkeling naar een nieuwsoortige apartheid. Ziehier enkele delen in vrije vertaling.

* * *

De grootstad Montreal omsluit enkele kleine steden met autonome administratie. Deze stadjes, met burgerlijke en kleinburgerlijke inslag, proberen zich op allerlei wijze te weren tegen contacten met de arbeidersklasse. In één deze mini-steden, "Town of Mount Royal", heeft men voor enkele jaren een grote, luxueuse wijk gebouwd, op het vroegere hockey-veld. In deze wijk wonen hoofdzakelijk advocaten, geneesheren, industriëlen en handelaars. Om zich te "beschermen" tegen een aanpalende montreaalse arbeiderswijk werd het urbanisatieplan van de nieuwe wijk dusdanig opgevat dat de ingang ervan langs die flank alvast onmogelijk was.

En om volledig vrij te zijn van arbeiderssmetten bouwde men zelfs een 3-meter hoge muur, met prikkeldraad versierd, over een lengte van 2 km !

In de VS schijnt dit verschijnsel reeds veel verder gevorderd te zijn, vooral in Californië. Burgerlijke gemeenschappen worden vlak bij autowegen gebouwd. Ze zijn tot bijna 100 km van de grootstad verwijderd. De middenklasse en hogere klassen wonen er achter omheiningmuren waarvan de ingang dag en nacht door gewapende privé-politie bewaakt wordt. Enkele dezer gemeenschappen zijn o.m. "Westlake Village" en "Rossmore Leisure World" vermeldenswaard. Beide bieden woongelegenheid aan ongeveer 15.000 personen. Ook elders in de VS zijn gelijksoortige mini-steden te vinden. In Texas, bijvoorbeeld, op 30 km van Houston, bevindt zich "Sugar Creek". Deze gemeenschap is tweemaal omringd door een bakstenenmuur van 1,5 meter dikte en bovendien beveiligd door elektrisch geladen omheiningen. De ingangen staan onder controle van gewapende militia die beschikt over een elektronische uitrusting, gekoppeld aan een centrale computer, gelijkaardig aan de opsporingssystemen die door het amerikaans leger in Vietnam gebruikt worden. Houston en Sugar Creek zijn vlakbij de mexicaanse grens gelegen, waar arme "Chicanos" wonen. Een schatrijke eigenaar liet zich dan ook de opmerking ontvallen "...natuurlijk moeten we ons tegen dergelijke lui beschermen en onze veiligheid dienovereenkomstig organiseren."

Indien de huidige tendens aanhoudt, zullen de VS binnen 15 jaar rond elke grootstad dergelijke gemeenschappen bezitten. In Florida, bij St. Petersburg, is men zinnens een gemeenschap te bouwen die 650 super-luxueuse woningen zal omvatten, beschermd door een dubbele muur en elektrische afsperringen. Elk contact met de lagere klassen zal er onmogelijk zijn.

Men kan zich afvragen waarom zovele burgers een deel van privé-leven opofferen om zich in engere kring af te zonderen. Het is immers gemakkelijker anoniem te blijven in een grote stad dan in een kleine gemeenschap. Eén der motieven moet zeker te zoeken zijn in het feit dat velen hun socials status wensen hoog te houden door in selecte kring een luxueus leven te leiden. De meerderheid nochtans trekt er heen uit veiligheidsoverwegingen. De ANGST drijft de burgerij in deze bewaakte gemeenschappen daar de misdaad in de VS schrikbarend stijgt en de bevolking overeenkomstig banger wordt.

Volgens statistieken werden enkel in januari van vorig jaar 62 personen vermoord in Detroit. Voor het ganse jaar 1970 bedroeg het aantal moorden in dezelfde stad 550, te vergelijken met 150 tien jaar vroeger. Dit heeft er zelfs toe geleid in Detroit de angst-slachtoffer van-een-misdaad-te- worden als geldig motief in te roepen om tegen de wet in tóch wapens te dragen. In New-York beliep het aantal moorden in januari van vorig jaar 120, tegenover "slechts" 88 in januari 1970. De FBI-statistieken voor het jaar 1969 maken gewag van 86 vermoorde politiemannen bij het uitoefenen van hun dienst en van 35.200 andere verwond door kogel, dolk, zuren, fietskettingen en dgl. Wel een uitermate hoog percentage als men bedenkt dat het aantal politiemannen in de VS circa 240.000 bedraagt. De aanslagen op de politiekrachten gaan in stijgende lijn. In bepaalde wijken van Washington, Baltimore, Chicago en New-York (hoofdzakelijk Haarlem) patrouilleren de blanke politiemannen nooit alleen : hun wagen wordt er dan altijd door een onopvallende auto geëscorteerd. Op sommige plaatsen is de toestand zo erg dat de politie enkel in gepantserde wagens patrouilleert. De openbare is er zo goed als verdwenen, ten bate van gewapende groepen die hun autoriteit doen gelden. De Washington-regering gaat overal ter wereld de guerilla te lijf. Thans ontbrandt die guerilla in haar eigen steden...

* * *

Commentaar overbodig...

TERUGBLIK OP...

PARALLELLISME TUSSEN 1830 EN BANGLADESH

De evolutie die zich voordeed in Pakistan toont sterke gelijkenissen met de ontstaansgeschiedenis van België. Twee gebeurtenissen herhaalden zich.

De oprichting van Pakistan en van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden werd in beide gevallen beslist door vreemde mogendheden, waarbij niet-homogene delen bij elkaar werden gevoegd. Na enkele jaren bleken de spanningen te groot en ontstonden zelfstandige staten door de opstand van een deel van de bevolking: Bangladesh door de afscheuring van Oost-Pakistan, België door de afscheuring van de Zuidelijke Nederlanden van het Verenigd Koninkrijk.

In beide gevallen kon van overheersing gesproken worden: van de Belgen door de Hollanders, van de Oostpakistani door de Westpakistani. De strijd was in het eerste geval veel minder bloedig. Hieraan was de snelle standpuntbepaling en de sterke druk uitgeoefend door de grote mogendheden in 1830 niet vreemd. In 1971 nam men daarentegen een afwachtende houding aan en liet men de Westpakistani maar betijen.

Het ontstaan en de voorgeschiedenis van Bangladesh zijn bekend. Ook de houding van de verschillende mogendheden, die zich slechts iets van de problemen van Azië aantrokken, wanneer ze het machtsevenwicht dreigden te verstoren. De houding van China was ingegeven door het zeer klassiek verlangen om India's macht te laten uitbalanceren door een tenminste niet verzwakt Pakistan. In de splitsing zag India de mogelijkheid, geruggesteund door de S.U. om zijn invloed uit te breiden. Bovendien kon India niet toelaten dat op het Indische sub-continent een onafhankelijke staat zou ontstaan o.l.v. Oostpakistaanse radikalen. De toenadering van Amerika tot China en West-Pakistan en van India tot de S.U. past in het kader van de totale omkering der bondgenootschappen.

Laten we nu even naar onze eigen ontstaansgeschiedenis teruggaan. Het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden dat de Noordelijke en de Zuidelijke Nederlanden (nu Nederland en België) omvatte, was een schepping van het Congres van Wenen in 1815. Het Congres moest orde op zaken brengen in het Europa dat door de oprlogen van Napoleon ontredde was. Het was de bedoeling van de deelnemende mogendheden (Engeland, Rusland, Oostenrijk en Pruisen) Frankrijk te isoleren, door een veiligheids gordel op te richten aan zijn grenzen. De oprichting van het Verenigd Koninkrijk maakte deel uit van deze isolatiepolitiek. Het moest bijdragen tot de instandhouding van het Europees evenwicht, door het vormen van een dam tegen het steeds maar weer opdringende Frankrijk. Daarom werden de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden, die sedert eeuwen gescheiden waren, verenigd zonder dat rekening werd gehouden met het verlangen van de bevolking.

Deze diplomatieke schepping bleek weldra een economisch succes.

Lag trouwens aan de oprichting van België niet eenzelfde bedoeling ten grondslag? Beide gebieden hadden samen alle elementen, nodig om een eersterangsmogendheid te worden. De eeuwenoude rivaliteit tussen Antwerpen - dat terug voor de handel werd opengesteld - en de Nederlandse havens nam af.

Samen vormden ze een unieke havenuitrusting. De machtige Nederlandse vloot en de Nederlandse koloniën betekenden

een ideaal afzetgebied voor het rijke Belgische steenkoolbekken en de Belgische metaalnijverheid. De bloei van de Belgische nijverheid had op zijn beurt een gunstige weerslag op de landbouw.

Maar toch konden de economische mogelijkheden van een dergelijke vereniging de diepgaande tegenstellingen tussen beide landsdelen niet verdoezelen. Er was het verschil in taal tussen het Vlaams, het Frans en het Hollands. De basis van de welvaart was in het noorden de handel, in het zuiden de fabrieks nijverheid. Er was het verschil in historische ontwikkeling. Het zuiden was Oostenrijks geweest, het noorden was fier op zijn lange onafhankelijkheid.

De grondwet, die bestemd was voor het noorden, werd met enkele wijzigingen ook van kracht in het zuiden. Maar voor het vrijheidsgezinde en politiek meer ontwikkelde zuiden was de grondwet te autocratisch, te veel het werk van een "verlicht despoet". De Belgen werden achteruitgesteld bij de Nederlanders. Slechts op één gebied waren ze gelijkberechtigd, nl. bij de verdeling van de schuldenlast, voor het grootste deel gemaakt door het noorden!

Bij de volksoploop op 25 augustus 1830 naar aanleiding van de welbekende opvoering van de Stomme van Portici, dacht men niet onmiddellijk aan revolutie en aan een zelfstandig België. Men wou een oplossing voor de grieven. Toen koning Willem I echter een leger liet oprukken naar Brussel, was de breuk volledig. Daar het Verenigd Koninkrijk een welbepaalde taak te vervullen had in het verzekeren van het Europees evenwicht, was de crisis niet louter een regionale aangelegenheid, maar een Europese,

De grote mogendheden beschouwden het zo, zij het elk vanuit een ander standpunt.

Oostenrijk, Pruisen en Rusland waren bereid in te grijpen. Ze dachten daarbij niet alleen aan het Europese evenwicht, maar ook aan het onderdrukken van de revolutionaire stromingen die in 1830 op vele plaatsen aan de oppervlakte kwamen. De tsaar verzamelde zelfs troepen, die gelukkig voor de Belgische opstandelingen, aan het muiten sloegen.

Frankrijk verheugde zich sterk om de Belgische revolutie.

De dam die 15 jaar vroeger was opgericht, stortte in. Wellicht was er ook de mogelijkheid de Belgische provincies te heroveren, die gedurende 20 jaar hadden deel uitgemaakt van Frankrijk. De belangstelling van de Fransen was voor een deel ook ingegeven door de sympathie van de (Fr.) julirevolutionairen voor de (Belg.) septemberrevolutionairen. De Fransen hadden een despotische koning aan de kant kunnen zetten, hier moest het nog gebeuren.

Engeland dacht vooral aan het Europese evenwicht. Het steunde daarom niet zozeer de afscheuring, dan wel de zelfstandigheid van België. Het verijdelde dan ook alle toenaderingspogingen en annexatie van Frankrijk. België mocht onafhankelijk worden, maar dan voor zover het de taak van het Verenigd Koninkrijk zou overnemen t.o. van het Europees evenwicht en de Franse expansiepolitiek.

Bij de vergelijking van de gebeurtenissen van 1830 en 1971 valt op dat de houding van de mogendheden, zowel bij de aanvankelijke vereniging als bij de latere afscheuring ingegeven was door een politiek van machts-evenwicht. In 1830 werd deze politiek vooral gevoerd door Engeland, in 1971 door ieder van de grootmachten. En de S.U. én China én de V.S.A. hebben Bangladesh laten tot stand komen. Prioritair was echter hun keuze voor of tegen India.

De tegenstelling S.U.-China vindt zijn parallelisme in de tegenstelling Engeland-Frankrijk. Alhoewel beide landen

een burgerlijk regiem hadden, steunde Engeland daarom niet Frankrijk, maar liet zich leiden door nationale motieven.

In 1830 speelden de sociale opties een rol : voor Frankrijk enerzijds, voor Oostenrijk, Pruisen en Rusland anderzijds.

In de gebeurtenissen van 1971 zijn ze nu nog niet zo duidelijk, tenzij misschien voor India.

Griet Maréchal.

OPVOEDEN TOT VREDE

DE VREDE VOOR DE JONGEREN

Het inzicht dat opvoeden tot vrede een der hoofdvoorwaarden vormt om tot een vredelievende - en vreedzame - wereld te komen rijpt, gelukkig, niet alleen in ons land. (Wie zulks dacht zou t.a. blijk geven van overschatting van onszelf - de Belgen - en onderschatting van de anderen en dus aan discriminatie doen).

Nederland is ons op die weg ongetwijfeld voorgegaan. Reeds in 1967 verscheen daar het boekje "Hoe leren we de vrede" van Drs S.C.Derksen (Uitg. J.B. Wolters, Groningen), dat ondanks zekere tekortkomingen, toch als een eerste handboek voor de vredesopvoeding kan beschouwd worden).

Dan zijn er de verschillende uitgaven van de UNESCO, vooral gericht op een betere verstandhouding tussen Oost en West en het wegwerken van stereotiepen en racistische, nationalistische, godsdienstige e.a. vooroordelen.

(UNESCO-uitgaven als "Initiation scolaire à l'Orient", "Orient et Occident", "La jeunesse et la paix", "La compréhension internationale à l'école" enz. zijn te verkrijgen door bemiddeling van de Boekhandel - Uitgeverij Standaard, Antwerpen).

Er bestaat ook nog een Wereldorganisatie voor de School als Vredesinstrument ("Association Mondiale pour l'École Instrument de Paix - EIP), die geheel werkt volgens de principes die wij voorstellen :

1. de school staat in dienst van de mensheid;

2. de school opent voor alle jongeren van de wereld de weg tot wederzijds begrip en verstandhouding;

3. de school moet de eerbied bijbrengen voor het leven en de mensen;

4. de school leert ook verdraagzaamheid, d.i. een eigenschap die toelaat van de anderen zekere gevoelens en wijzen van denken en handelen te aanvaarden en over te nemen, die verschillen van de onze;

5. de school ontwikkelt bij het kind ook de zin voor verantwoordelijkheid, een van de grootste voorrechten van de mens; hoe meer hij evolueert en zijn levensomstandigheden verbetert, hoe meer verantwoordelijkheid hij aan de dag moet leggen;

6. de school moet ook leren hoe het egoïsme te overwinnen; de jongeren moeten leren inzien dat er geen vooruitgang mogelijk is zonder de inzet van ieder afzonderlijk en een actieve samenwerking van allen.

Het manifest dat de EIP onlangs heeft uitgegeven preciseert het volgende :

- U hebt, evenals wij, kunnen vaststellen dat onze inspanningen om conflicten te vermijden, meestal vergeefs zijn.

- Waarom ? - Omdat de oorlog van morgen het gevolg is van de onherstelbare fouten van gisteren.

- Bijgevolg kunnen wij de oorlog van morgen verhinderen indien wij vandaag werken voor de vrede.

- Nu zijn oorlog en vrede in de kiem aanwezig in het hart van ieder kind.

- Allen samen, en indien wij er ons krachtig genoeg voor inzetten, zijn wij in staat de kiem van de vrede tot ontwikkeling te brengen. Of beter nog, om het dynamisme van de agressiviteit, die kracht die enkel noodlottig kan zijn voor mens en mensheid wanneer ze van haar doel - het leven - wordt afgeleid, om die ten dienste te stellen van de opbouw van de vrede.

- Indien wij het willen ook, kan de school, op elk niveau, een instrument worden voor de oprichting van een meer menselijke samenleving in de wereld.

Wie meer wil weten over de doelstellingen en de werking van de EIP, eventueel lid wil worden of in 't bezit gesteld van het tijdschrift en de tot nog toe uitgegeven documentatie kan zich wenden tot :

EIP - Rue de Rive 1 - 1204 Genève - Zwitserland

Interessante documentatie over opvoeden tot vrede, evenals over de problemen i.v.m. oorlog en vrede, bewapening en ontwapening, dienstweigering, ontwikkelingshulp, enz. werd ook uitgegeven door Pax Christi en door het Verspreidingscentrum U.C.O.D. De catalogi van uitgegeven werken zijn te verkrijgen op de volgende adressen :

- Pax Christi - Ijzerenkruisstraat 92 - 1000 Brussel;

- Verspreidingscentrum U.C.O.D. - Dagovertstraat 10 - 3000 Leuven.

Jan Van Calsteren.

HERMAN KAHN & ANTHONY
WIENER

HET JAAR 2000

Uitg. Kluwer-Deventer 1971, 513 p.

De studie van de toekomst, die eens het exclusieve domein was van science-fiction en gelegenheidsprofeten, is in Amerika een vitale sector geworden van het overheidsbeleid. De "American Academy of Arts en Sciences" heeft de "Commissie voor het Jaar 2000" ingesteld en het "Hudson Institute", onder leiding van Herman Kahn, heeft zich volledig in de toekomstverkenning gestort. Hieruit is een werkdocument gegroeid, waarin niet het "voorspellen" centraal staat, maar het schetsen van "alternatieve toekomsten".

) Zodoende worden slechts brede en ruwe omtrekken geschetst, waardoor inhoudsopgaven vrijkomen voor hoofdstukken (of bibliotheken) die de auteurs niet (of nog niet) geschreven hebben. Dit heeft voor gevolg dat het boek zeer moeilijk te resumeren is. De auteurs zijn zich van dit gebrek bewust, maar zij menen dat wat er aan gladheid van presentatie ware gewonnen misschien betaald had moeten worden met andere, en engere vormen van oversimplifikatie, abstractheid en door droogte. Een raamwerk voor speculatie is niet meer dan een raamwerk voor speculatie en pretendeert geen volledigheid of definitiviteit, die immers onmogelijk zijn zonder ettelijke jaren en boekdelen aan arbeid.

Zulks neemt niet weg dat alle belangrijke aspecten van de menselijke activiteiten die een beslissende invloed op de toekomst kunnen hebben, aan bod komen.

Zo worden achtereenvolgens besproken: duur en verandering, wetenschap en techniek, enkele "verrassingsvrije" economische projecties, de post-industriële samenleving, de internationale politiek, enkele canonieke variaties op de standaardwereld, de mogelijkheid van kernoorlogen en andere nachtmerries van de 21ste eeuw, het internationale systeem op zeer lange termijn, en tot besluit: beleidsresearch en sociale verandering.

Treffend voor dit zeer nuchtere en zakelijke boek is wel de literair geïnspireerde conclusie betreffende 's mensen toenemende faustische macht over de natuur. Zowel in de versie van Marlowe als die van Goethe, verkoopt Faust zijn ziel aan de duivel ter wille van macht, rijkdom en vrouwen - typische wereldse doelstellingen. Het doel van de pragmatische, empirische

(wereldse kennis) is het beheersen, niet het begrijpen van de natuur; de natuur wordt instrumentaal en manipulerend benaderd, en niet meevoelend, normatief of mystisch. Faust is niet immoreel, maar amoreel. Hij is onverschillig voor het lot van wie hem in de weg staat.

Natuurlijk zal het de moeite waard zijn te proberen ons inzicht in de mogelijkheden van de toekomst en de consequentie van alternatieve beleidslijnen te verbeteren. Maar het probleem is uiteindelijk te ingewikkeld, en onze pogingen zullen nooit volledig kunnen slagen. De enige waarborg die dan overblijft is te trachten de faustische impulsen tot overheersing van de omgeving te beteugelen en te trachten zowel de centralisatie te verminderen, als de lust politieke, economische en technologische macht te vergaren; of dit alles zodanig te regelen, dat de centralisatie van de macht in handen wordt gegeven van mensen die haar desastreuze mogelijkheden erkennen en haar niet verder toespitsen. Wat nodig is, is een onversaagd respect voor de wereld zoals we haar aantreffen voor de verschillen van inzicht, de diversiteit, zelfs voor de individuele hardnekkigheid, en dit alles ondanks de steeds imposanter wordende technisch-rationele structuur die de burgerlijk-wereldse maatschappij aan het opbouwen is. Bovenal dient er zorg te zijn voor het voortbestaan van die culturele instellingen, die de vrijheid van keuze garanderen; niet alleen voor de mensen van vandaag en voor de groepen die hun visies vertegenwoordigd willen zien, maar vooral voor hen die na ons komen en die in de toekomst hun problemen misschien anders beleven en dan niet graag ontdekken dat we hun keuzen reeds van te voren onmogelijk hebben gemaakt en hun natuurlijke en sociale wereld onherstelbaar hebben gewijzigd.

Marc Le Bon.

Wij zouden hoog genoeg moeten kijken om de kleingeestigheid, vrees en plagerijen niet te zien.

M. Auclair.

LIJSTJE OM LUIDOP TE LEZEN :

Wat zien ik ?

Angola

Angelus

Angela

Davis

Devlin

Duivel

Paisley

Vrede

Ulster

Holster

Onzin

Zion

You S.A.

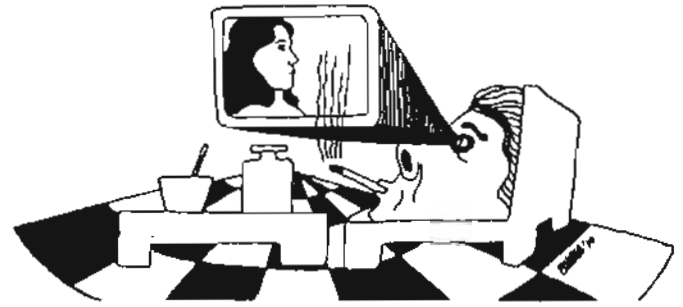
Viet

Nam

En nu naar bed !

Nooit meer slapen...

Gerd de Ley
21.2.1972

PERSONALIA

We vernemen met leedwezen het schielijk overlijden van een onzer trouwe lezers, de echtgenote van de Kunstschilder Evarist De Buck.

Aan Evarist en de familie bieden we onze oprechte deelneming aan in dit zwaar verlies dat hen treft.

*De mens voeden is noodzakelijk.
De mens opvoeden is belangrijk.*

*Goede daden zijn meer waard dan schone woorden.
Leren leven is beter dan leren vechten en doden.
Wanneer gaat men ophouden met mensen uit te moorden?
Vrede kan nooit met geweld worden aangeboden.*

*Het uur van de absolute "Waarheid" is geslagen.
"Leven in Vrede door Liefde voor het Leven".
Vergissingen en fouten zijn wel te verdragen.
Maar massamoorden zijn moeilijk te vergeven.*

*Hoe kan de weerloze mens op Geluk en Vrede hopen?
Oorlogsgeweld vermeerdert ellende en hongersnood.
Ook arme landen hebben geld om wapens te kopen.
Maar geld is er niet voor hun dagelijks brood.*

*Welk weldenkend mens kan onverschillig blijven,
Tegenover zoveel onrecht, druk en barbaars geweld?
Machtliefhebbers blijven de bewapening opdrijven,
En mening slachtoffer wordt meedogenloos geveld.*

*Wetenschap van het Leven.
Wat zou men veel goed kunnen doen,
met het geld dat wordt opgestookt
door vuurwapens in oorlogstijd.*

*Wie heeft er schuld, wie past de schoen?
Overal hebben demonen wat uitgespookt,
En de mens aangespoord tot broederstrijd.*

*Bouwkunst.
Wie zich een bouwsteen voor een betere wereld wil
noemen moet er de prijs van kunnen betalen.
Hij kan zich alleen op zijn goed werk beroemen,
als hij door zijn voorbeeld niet zal falen.*

L. Van Espen.

VOOR LUIGALGLEZERS

BRIEF UIT VIETNAM

... de moraal van onze jongens is opperbest. Wij maken leuke reisjes en komen uitstekend overeen met de inboorlingen. Hierbij enkele foto's.

Vele groeten van jullie jongen,
JOHN

VREDESINITIATIEVEN

NOTEER DEZE DATA

COLLOQUIUM OVER "OPVOEDEN TOT VREDE"

ingericht door de vzw VREDE in samenwerking met B.U.V.V., I.R.G., vredescomitee Ekeren, Frans Masereelfonds, Jong Davidsfonds e.a. organisaties.

op donderdag 23 maart om 20 u.
in het Gemeentelijk Cultureel Centrum van DEURNE

Voorstelling van de dia's van de tekeningen van de jeugdwedstrijd en uitreiking van de prijzen aan de drie winnaars.

Voordracht

Paneelgesprek met als onderwerp :
STANDPUNTEN OVER EN HOE EN WAT IN HET ONDERWIJS HET MEEST BEPALEND IS

Sprekers :

Jan Van Calsteren - moraal
Marc Martens - godsdienst
Paul Morren - geschiedenis
Pierre De Leu - polomologie

Vragen en standpunten door het publiek.
Iedereen is welkom.

CHILI WAARHEEN ?

Op dinsdag 14 maart om 20 u in de Grote Akademierraadzaal - Volderstraat te Gent :

Voordracht met als thema :
"CHILI WAARHEEN ?"

Spreker : Prof. HENRI BUCH - Prof. V.U.B.
Lid van het Bureau van het Belgisch Instituut voor de Wetenschap van de Politiek.

onder voorzitterschap van Pater Gus Snijkers.

ingericht door :

vzw VREDE in samenwerking met de B.U.V.V.
Humanistisch Verbond
Katholiek Universitair Centrum

Deelname in de kosten : 20 fr.
Studenten : 10 fr.

HARELBEKE

Donderdag 16 maart in de zaal Majestic

Donderdag 13 april in de zaal Majestic
Filmforum : "Oorlog en Vrede" (1 deel)
van Tolstoj

Donderdag 27 april
"Oorlog en Vrede" (2de deel)
Inleiding : Jo Ropcke.

LUISTER NAAR DE UITZENDINGEN VAN HET CENTRUM VOOR UNO-RECHT.

op BRT-3
Zaterdag 11 maart om 9 u
Zaterdag 18 maart om 9 u

WIJ ORGANISEERDEN...

HARELBEKE

Paneelgesprek over "Dictatuur en democratie" met deelname van volksvertegenwoordigers.

Een honderdtal personen namen aan deze vergadering deel.

In samenwerking met het Davidsfonds werd een filmforum georganiseerd met de film "Het wilde kind"

Er waren 300 aanwezigen.

Twee metingen voor de scholen met ongeveer 500 kinderen gingen eveneens door.

OOSTENDE

In samenwerking met de Volkshogeschool werd een voordracht ingericht over 25 jaar UNO met als sprekers : Prof. Barth De Schutter en Yves Van de Steen van het Centrum voor Uno-recht.

GENT

Voordracht met film met als thema :
"Konfrontatie met het hedendaags Hongarije" met als spreker E. Lakotos.

te EKEREN

namen we deel aan een info-dag waarop heel wat materiaal verkocht werd.

te BRUSSEL

verleenden we onze medewerking aan een info-dag voor de jeugd. Buiten de verkoop werden eveneens tal van handtekeningen voor A. Davis ingezameld.

te KORTRIJK

werd op initiatief van het A.C.O.D. - met medewerking van de B.U.V.V. een Angela Davis-comitee opgericht.

Sekretaris : G. De Clercq - Kortrijk.

WERELDVERGADERING VOOR VIETNAM

Van 11 tot 13 februari ging te Versailles een Internationale Bijeenkomst door voor de volkeren van Indo-China.

1.200 afgevaardigden uit 84 landen kwamen er samen om de huidige toestand in Indo-China te bespreken en zich te beramen welke de gemeenschappelijke aktiemiddelen kunnen zijn om aan deze moorddadige oorlog een einde te stellen.

Een sterke Amerikaanse delegatie nam aan deze bijeenkomst deel.

Het besluit werd o.m. getroffen over gans de wereld, einde april en einde mei manifestaties te organiseren voor :

- het recht van de volkeren van Vietnam, Laos en Cambodge op vrede, vrijheid en onafhankelijkheid.

- de spoedige en volledige terugtrekking van alle Amerikaanse troepen in dit deel van de wereld en de bepaling van een datum hiervoor; de onmiddellijke stopzetting van alle bombardementen gericht tegen de volkeren van Indo-China.

- de stopzetting door de Amerikaanse regering van alle hulp aan de regeringen die door hun aan de macht werden gebracht daar deze slechts instrumenten zijn voor oorlog en neo-kolonialisme om aan de volkeren de kans te geven vrij over hun toekomst te beslissen zonder buitenlandse inmenging.

Op zondag 13 februari had te Parijs een betoging plaats waaraan tienduizenden personen deelnamen.

* * *

In Wallonië zal een betoging plaats hebben op zaterdag 22 april te Luik.

De betoging in Vlaanderen zal, zoals voorzien, plaats hebben op zaterdag 6 mei te Antwerpen.

We nodigen al onze lezers uit in hun gewest hun medewerking te verlenen aan de voorbereiding van de betoging te Antwerpen. We moeten er in slagen duizenden op de been te brengen om het sukses van deze manifestatie voor Vietnam te verzekeren.

Stel u nog vandaag met ons in verbinding ten einde zonder tijdverlies de voorbereiding aan te pakken in uw streek.

MEDIKAMENTEN VOOR VIETNAM

Sinds meerdere jaren is de Humanitaire Werkgroep X actief in en rond Antwerpen. In het kort gezegd bestaat het doel van deze beweging erin medikamenten in te zamelen (de gratis monsters die dokters ter beschikking hebben) of aan te kopen, en ze te versturen naar Zuidvietnamese kinderklinieken, de ingezamelde medikamenten voor de helft naar klinieken en weeshuizen in het gebied dat nog onder controle staat van de administratie in Saigon, maar die niet gesteund worden door de cliëk van Van Thieu, de aangekochte medikamenten naar de bestemming die er door de schenkers van het geld werd aan gegeven. De resultaten spreken voor zich zelf : in 1970 werden voor een waarde van 12.580.000 fr. aan medische monsters en daarbij 1.941.145 fr. ontvangen. Al het gestorte geld gaat naar medikamenten.

In de Gentse afdeling van BUVV ontstond in de herfst van vorig jaar het plan om de Humanitaire Werkgroep X uit te breiden tot Oost-Vlaanderen, door ook met een medikamentenactie van wal te steken.

Men vond vrij gemakkelijk morele steun bij ongeveer een dozijn dokters, en sommigen onder hen gaven zelfs de noodzakelijke financiële steun om de actie mogelijk te maken. Hierdoor konden meer dan 1.000 dokters een brief ontvangen met alle nodige informatie over de Humanitaire Werkgroep X en over deze medikamenteninzameling.

Het kostte ook verrassend weinig moeite om directie, leerkrachten en leerlingen van een twintigtal scholen - rijks-, Gents stedelijk en vrij onderwijs, warm te maken om aan de actie deel te nemen, zodat al begin januari de eerste leerlingen uit het secundair onderwijs bij dokters gingen aankloppen, en half februari een camionette met meerdere kubiekmeter medikamenten vanuit het lokaal van BUVV kon vertrekken. En dit was nog slechts het resultaat van enkele scholen : intussen stapelen de medikamenten zich opnieuw op.

Enkele scholen die zich bijzonder hebben ingespannen mogen hier wel even vermeld worden : de Stedelijke Sociale School en het Lyceum te Gent, de Athenea van Aalst, Gent Voskenslaan en Zelzate, RMS Aalst en Sint-Gregorius Ledeborg.

Intussen wordt er heel ernstig gewerkt aan de opbouw van een kern die in het Kortrijkse van wal zou steken met een medikamentenactie - als U dit leest is het waarschijnlijk al zo ver, en er is zelfs sprake van een inzameling te Lokeren.

Woensdag 22 maart zullen er in Aalst (Stadsschouwburg, Vredplein om 13 en om 16 uur) en in Gent (Akademie-raadzaal, Volderstraat, om 19 uur en om 21 uur, in samenwerking met het Cultureel Konvent - U.F.K. van de Universiteit) filmvertoningen doorgaan ten bate van de medikamentenactie voor Vietnam. Vertoond wordt "DE ZEVENTIENDE BREEDTEGRAAD" van JORIS IVENS. Er wordt op gerekend zeer belangrijke sommen te kunnen overhouden voor de aankoop van medikamenten.

De Humanitaire Werkgroep X heeft postrekening nummer 1521.68. U kunt zelf de bestemming van de voor uw geld aangekochte medikamenten aangeven. De gestorte bedragen mogen afgetrokken worden van de belastingaangifte.

Paul Wagemans.

STUDIEDAG VAN HET OVERLEGCENTRUM VOOR DE VREDE (O.C.V.) OP 12 FEBRUARI '72

De niet massale opkomst (een 40-tal deelnemers op 22 aangesloten organisaties) neemt toch niet de waarde van deze eerste, door het O.C.V. ingerichte studiedag weg.

De twee thema's van deze dag : "Invloed van de internationale politiek op onze Belgische samenleving" en "situatie en vooruitzichten in de Portugese koloniën" respectievelijk ingeleid door H. Balthazar en S. Bosgra, wezen duidelijk op de dringende vraag naar "VERANDERING" en naar "stimulansen voor dat veranderingsproces".

De heer Balthazar vertrok van een aantal zeer concrete vragen als : "wat is eigenlijk buitenlandse politiek" - "welke bewegingsruimte heeft een klein land". Ter illustratie gaf hij dan een kort historisch overzicht van de buitenlandse beleidslijnen die zich voor België ontwikkeld hebben sinds 1830. Als slot van zijn inleiding stelde hij twee belangrijke problemen n.l. "Doktrines die de buitenlandse politiek bepalen en die het algemeen karakter van een maatschappelijk systeem op sociaal, economisch en cultureel gebied vertolken, schijnen slechts in zeer zwakke mate de werkelijke loop van een buitenlandse politiek te bepalen (bv. : ontwikkeling Rusch-Amerikaanse betrekkingen; ontwikkeling Chinese politiek ten aanzien van de

U.S.S.R., V.S.A., Derde Wereld, buitenlands beleid van De Gaulle; caus Roemenië...) en de rol van de PUBLIEKE OPINIE in de buitenlandse politiek met de vraag naar de "raaklijn tussen het gesloten spel van diplomaten, de spontane invloed van de publieke opinie en de manipulaties van het argument "publieke opinie".

Bij de bespreking van deze tematiek en de vertaling naar concrete opdrachten werd de MEDEWERKING aan de konferentie over "Europese veiligheid en samenwerking" - (van 2 tot 5 juni) door alle aanwezigen gezien als 'n concrete mogelijkheid tot sensibilisatie en een belangrijke stap in het op gang brengen van een brede opinie-beweging voor een "Europa van de Vrede".

De heer Bosgra belichtte de arbeidsomstandigheden in de Portugese koloniën en de toekomstperspektieven welke zich voor zuidelijk Afrika aftekenen. Vergelijkend met de situatie in Vietnam stelde hij dat de wapenleverancier van de westerse landen aan de onderdrukte bevolking voor gevolg heeft dat deze plaatselijke strijd groeit tot een machtsstrijd op wereldschaal.

Voor een meer concreet inpikken op deze problematiek werd door de aanwezigen aangestuurd op een medewerking met het zo pas opgerichte Angola-komitee voor België; Volgende persmededeling, door het komitee voorgelegd werd ook door iedereen onderschreven.

Agnes De Vos

"Op vrijdag 4 februari 1972, dag van de solidariteit met het volk van Angola, werd te Antwerpen een plaatselijke afdeling van het Angola-comité opgericht. Het wil er zich vooral op toeleggen de Vlaamse onwetend gehouden massa op de hoogte te brengen van de onmenselijke manier waarop Portugal zijn "overzeese provinciën" Angola, Mozambique, en Guinee-Bissau onderdrukt en uitbuit. In samenwerking met andere actiegroepen en met het Nederlandse Angola comité zullen wij aan acties deelnemen waarvan de opbrengst rechtstreeks ten goede komt van de bevrijdingsbewegingen. A.K.A. (Angola Komitee Antwerpen). p/a Ruggeveldlaan 727 - 2100 Durne (tel. 03/24.09.37 Martin Braem)

WIJ STUREN U KOSTELOOS... IN DE MAAND MAART

Bij ontvangst van dit bulletin waari U ons de aanwerving van een nieuw lezer bekend maakt :

- een brochure
  - een poster
  - een klever
- (met een kruisje aanduiden)

Naam .....

Adres .....

Kan U melden dat onderstaande lezer is geworden van "Vrede"

Naam .....

Adres .....

Leesgeld 140 fr. is overgeschreven op Prk. 95.60.15 van de vzw VREDE - Gent.

Is ingesloten onder de vorm van postzegels.
Is gestort aan het winket postabonnemenen.

STUUR ONS UW BESTELLING

De nieuwe affiche die wij op de achterzijde van dit nummer publiceren is te verkrijgen aan 10 voor 50 fr. plus 9 fr. port.

Andere affiches :

Neen aan dergelijke ontwikkelingshulp...

10 voor 50 fr. - 9 fr. port.

Angela Davis : 10 voor 40 fr. plus 9 fr. port.

Gooi dat geweer weg jongen :

10 voor 40 fr. plus 9 fr. port.

In naam van de zwijgende meerderheid :

15 voor 30 fr.

Posters :

Latijns-Amerika : 40 fr. plus 3,5 fr. port

Ché idem

The Silent Majority : 50 fr. plus 3,5 fr. port

Klevers :

"Vrede" J. Effel : 20 fr. plus 3,5 fr. port

Angela Davis : 20 fr. plus 3,5 port.

T'Shirts Angela Davis : 130 fr. plus 15 fr. port.

BOEKENARSENAAL

HET BOEK DER KAMPEN door Ludo Vaneck

Een blijvend dokument van de misdaden der nazi's. De meest complete fotoverzameling die over de duitse concentratiekampen bestaat.

Vraag zonder verplichting een uitgebreide folder bij

BOEKENARSENAAL

Lamstraat, 14

9000 GENT

Tel. 09/25.62.57

Op super groot formaat tegen de uitzonderlijke prijs van 695 fr.

DUIJSE LOEWE OPTA BAUKHOEFT
KROONHEIT GRONDIG AEG
DOAL
KORTING TELEFUNKEN

europa electronic

2. Pietersl.-steekholmstr. aan t. stadhuis
thomas van loostr. (naast S.E.O.) OPEX

KOSTENDE

EUROPA - ELECTRONIC
geeft aan de lezers van "Vrede"
bij alle aankopen een speciale
korting.

BOEKHANDEL

DE FAKKEL

Pluimstraat 14, KORTRIJK
Tel. (056) 213.16

Men vindt er de NIEUWSTE BOEKEN
en GROTE KEUS JEUGDWERKEN

Korting voor rechthebbenden.

KUNSTHANDEL

GALERIJ "ELITE"

Tolhuislaan 157 - Gent

Enorme keus van reproducties

Schilderijen van oude en hedendaagse schilders
Eigen werkhuis voor alle soorten inlijstingen.
tel. 22.16.31

CORMAN

De "Topboekhandel"
ALLE UITGAVEN
Meer dan 300.000 "pocket"
boeken in 6 talen

Ravensteinstraat, 28-30
1000 Brussel
Tel. (02) 11.67.29

Sociale Zetel :
Ad. Buylestraat 51
8400 Oostende
Tel. (059) 727.24

Kustlaan 169 en
Strandstraat 9
8300 Het Zoute
Tel. (050) 618.28

Het boek dat u
zoekt is er. Zo
niet CORMAN
zoekt en vindt.
M. CORMAN,
Oostende
Prk. 16.83.33

BOEKHANDEL

ULENSPIEGEL

Abdijstraat 147 Antwerpen (KIEL)
Tel. 03/37.94.18

Postchecknummer :

1074.24 (t.n.v. G. Vercammen)

leerboeken voor onderwijs
van elke graad - woordenboeken
encyclopedieën - technische en
wetenschappelijke werken -
reisgidsen - baankaarten
alle bestellingen in binnen- en buitenland

GAKKO s.v.

St.-Pietersnieuwstraat 107
9000 - Gent - tel. 23.27.88
OPEN : 08.30 - 18.30

Drukkerij

* Offset en duplikaator

Tijdschriften
Folders
Briefhoofden
Omslagen

UITGEVERIJ

Boeken
Affiches
Bindwerk
Drukkerij-
papier

Wetenschappelijke
& literaire
uitgaven
Posters

WINKEL

Kantoorartikelen
Papierwaren
Boeken, pockets
Schrijfmachines
Labojassen
Kranten

* Speciale voorwaarden voor verenigingen *

KONFERENTIE VOOR EUROPESE-VEILIGHEID EN SAMENWERKING deweg naar:

ontbinding militaire pakten
gelijktijdige en gekontroleerde
ontwapening • erkenning van
soevereniteit en de
onafhankelijkheid der staten •
betere handelsbetrekkingen
oost-west • bevorderig van de
kulturele relaties • effectieve
hulp vanwege europa aan de
derde wereld •
betere vriendschapsbanden
onder de volkeren • enz. enz...

woon de informatievergaderingen bij

EEN DUURZAME VREDE IN EUROPA